MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER
5721 COTTAGE GROVE AVE.
CHICAGO 37, ILL.
GRATIS

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintelis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily in America

No. 75 | Kaina 5 centai | PIRMADIENIS, KOVO (MARCH) 30, 1953 | Price 5 cents | VOL. XXXVII

Amerika sabotažu kaltinant

SALOMĖJA NARKĖLIŪNAITĖ
Mūsų speciali korespondentė Jungt. Tautose

JUNGTINĖS TAUTOS.— Šią savaitę labiau, negu per visą šios septintosios sesijos laikotarpį, Jungtinėse Tautose prisiminta anapus geležinės uždangos komunistinio režimo kankinami milionai žmonių. Pabaltijo kraštai, jų tarpe ir Lietuva, net kelis kartus buvo paminėta.

Prie visų tų kalbų privedė komunistinės Čekijos atstovai, kurie, sovietų įsakyti, į šios sesijos dienotvarkę buvo įtraukę punktą, kaltindami Jungtines Amerikos Valstybes, kad jos kišasi į sovietų ir jų satelitų vidaus reikalus. Tai buvo tas pats komunistų ėjimas, kuris jiems nepavyko užpernai, kai panašų jų reikalavimą pasmerkti už tai JAV Generalinė Ansamblėja atmetė Paryžiuje.

Ir dabar, politinis ir saugumo komitetas, paskyręs apie dešimtį posėdžių ir išklausęs per dvidešimt įvairių delegatų kalbų, Čekijos siūlytąją rezoliuciją atmetė 41 prieš penkis sovietų balsus, 14 valstybių susilaikius. Būdinga, kad prieš tą čekų siūlymą balsavo visos tos pačios valstybės, kurios buvo balsavusios ir 1951 m.

Čekų-sovietų kaltinimas

Pagrindiniu čekų puolimo taikiniu buvo tie 100 mil. dol., kuriuos JAV paskyrė laisvojo pasaulio tautų pagalbai prieš agresiją ir kurių dalis eina paremti iš už geležinės uždangos į laisvuosius Vakarus atvykstantiems pabėgėliams.

Kaltintojo tribūnoje buvo naujasis Čekijos atstovas Jungtinėse Tautose Vaclav David, iš Čekijos prisiųstas tik antrajai šios sesijos daliai po to, kai ilgametė jų atstovė ir delegacijos vedėja dr. Sekaninova buvo nuimta iš užsienių reikalų ministerio pavaduotojo kėdės. David dabar yra ir Čekoslovakijos užsienio reikalų ministras.

Vaclav David, pats žydų tautybės, todėl čia ir atsiųstas, kad buvo jaučiama, jog jam reikės Čekijos vyriausybę ginti už žydų persekiojimą. Jis čia visais frontais puolė Jungtines Amerikos Valstybes ir jos diplomatus, kurie, anot jo, kraštuose už geležinės uždangos užsiima sabotažo ir šnipinėjimo organizavimu.

Čeką palaikė visi sovietinio bloko atstovai, kartu su Andriejum Gromyko, kuris sovietų valdžios tam reikalui buvo specialiai iš Londono atkomandiruotas. Atvyko čia tas džentelmenas ir ruošėsi puolimui, nes per porą savaičių tedalyvavo tik viename posėdyje, o kai čia tuo klausimu kalbos paaštrėjo, tai ir jis atsirado.

Nors apsirengęs nauju tamsiai rudos spalvos angliškos medžiagos kostiumu, bet viduje nepasikeitęs — užtraukė vėl tą pačią dainelę apie sovietų "taikingumą", kaip dainuodavo jis čia ir savo tamsiai mėlyname kostiume.

Kodėl niekas nebėga į sovietus?

Naujasis JAV delegatas Lodge ypatingai vikriai sukosi, kad galėtų visur suspėti atremti komunistus. JAV parengtoji medžiaga buvo paremta duomenimis iš parodymų tų 15,000 asmenų, kuriems pavyko pasprukti iš sovietų okupuotų ir jų valdomų kraštų ir kuriems pagal tą 100 mil. dol. planą suteikta materialinė parama. Tame skaičiuje buvo paminėta ir 384 pabaltiečiai.

Lodge net kelis kartus kalbėjo diskusijų metu, iškeldamas, kad pati didžiausia sovietų bėda yra ne tas 100 milionų dolerių fondo buvimas, bet tas faktas, kad jie pamatė, jog jų valdomi žmonės yra taip režimu nepatenkinti, kad bėga iš ten, rizikuodami savo gyvybe.

Jei tiems žmonėms būtų jau taip gera, jie tikrai nebėgtų, dažnais atvejais palikdami tenai net savo artimuosius ir šeimos narius. Kodėl gi niekas nebėga iš Vakarų į Sovietų Sąjungą ir jos kraštus? — klausė ambasadorius Lodge. Bet šito klausimo niekas iš sovietinio bloko čia neatsakė; paprasčiausiai "negirdėjo".

Sovietų nediplomatiški darbai

Kubos delegatas dr. Nunez-Portuondo, kalbėdamas apie čekų kaltinimus JAV diplomatams, prisiminė sovietų diplomatus. Jis faktais pavaizdavo jų veiklą. Net tris kartus užsimindamas Pabaltijo kraštus, jis pasakė, kad ne JAV, bet sovietiniai diplomatai savo teises piktnaudoja. Pažvelgęs į netoliese jo sėdintį Zoriną, jis pasakė:

— Tuo metu, kai Sovietų Sąjunga vedė savo okupacinius dalinius į Pabaltiją, tenai sėdėjo Višinskis. O Zorinas vėliau vadovavo komunistiniam perversmui Pragoje.

Ir Did. Britanijos, Belgijos, Prancūzijos atstovai kalbėjo prieš sovietus, kurių atstovas Gromyko paskui juos puolė gausybe necenzūruotų žodžių. Pikčiausiai jam atsikirto Turkijos atstovas ambasadorius Selim Sarper. Įsižeidęs Gromyko posakiu, kad "Turkijos valstybės vyrai iš tolo žemiausiai lankstosi prieš Amerikos prokonsulus", turkas Gromyko paprašė įsidėmėti, jog Turkija nemėgsta ir negali toleruoti sovietinio tipo prokonsulų. "Mes nenorime, kad mes būtume sovietų stumdomi, ir mes to nesileisime", kirto Sarper. O kai dėl kompanijos, kurioj Gromyko puolė Turkiją, tai Sarper pareiškė, kad jis ypatingai patenkintas, kai jis buvo jo pultas kartu su JAV, Kanada, Graikija, Kuba, Kostarika ir kt.

Dar bus karščiau

Nors jau ir dabar buvo karšta per posėdžius, bet stebėtojai mano, kad ateinančios savaitės metu bus dar karščiau, nes sesija jau eina prie pabaigos, o dienotvarkėje kaip tik du ir labai svarbūs klausimai — tai JAV reikalavimas, kad būtų sudaryta komisija nešališkai ištirti paskalas apie bakteriologinių ginklų naudojimą Korėjoje ir Lenkijos planas kaip išvengti III Pasaulinio karo ir ugdyti tarptautinį bendradarbiavimą.

Prof. Lemkinas, kurį prieš šio rašinio išsiuntimą teko sutikti Jungtinių Tautų rūmuose, Jūsų korespondentui pareiškė, kad dabar jis tikisi, jog genocido klausimas iškils visu rimtumu, ypač kai bus kalbama dėl Lenkijos siūlomo plano. Jis sakė, jog esąs padaręs ką galėjo, kad visos delegacijos būtų aprūpintos pagrindine ir naujausia medžiaga apie už geležinės uždangos sovietų vykdomą tautų naikinimą.

Konferencija jachtoje. — Prezidentas Eisenhoweris konferencijai su prancūzais pasirinko savo jachtą Williamsburg. Čia jis matomas su Prancūzijos ambasadoriumi Washingtone Bonnet, premjeru Mayer ir savo valstybės sekretoriumi Foster Dulles. Pranešama, kad aptartos Europos ir Azijos problemos, kuriose įmaišytos abidvi valstybės. (INS)

McCarthy ėmėsi prezidento pareigų

WASHINGTON, kovo 30. — Sen. McCarthy pranešė susitaręs su 242 prekių laivų savininkais graikais, kad jie nutrauks visokią prekybą su Kinijos ir Š. Korėjos uostais. Visų tų laivų savininkai esą graikai, nors patys laivai plaukioją su Anglijos, Liberijos, Graikijos, Kanados ir Panamos vėliavomis.

McCarthy tvirtina, kad susitarimą padaręs be prezidento ir valstybės departamento žinios ir derybas vedęs tyliai, nes jam nusibodę žiūrėti, kad vyriausybė per du metu nieko tuo reikalu nepadariusi.

Šis McCarthy veiksmas yra, žinoma, pirmas JAV diplomatinėje istorijoje ir, ko gero, laužo konstituciją, nes JAV užsienio politikos vedimas yra pavestas prezidentui ir visi ką tuo reikalu darą visada veikia prezidento vardu. Nė prezidentas nė valstybės departamentas to McCarthy veiksmo dar nekomentavo.

Korėjos fronte

SEOUL, kovo 30. — Amerikos marinai vakar trečią kartą per dvi dienas atsiėmė kalną, nuo kurio kinai juos buvo nustūmę pereitą šeštadienį ir dar apsupę. Tas kalnas yra 30 mylių nuo Seoulo ant kelio į lygumą, per kurią vyko invazijos į pietus Korėjos istorijoje.

Kovos prie Vegas kalno pareikalavo aukų iš abiejų: žuvo ir karininkas, kuris vadovavo kalną atsiėmusim sąjungininkų daliniui. Kartu su Vegas sąjungininkai prarado ir Reno kalną, kuris tebėra priešo rankose.

Burma atsisakė JAV pagalbos

Manoma, kad nori prekiauti su Kinija. — Kiti mano, kad protestas dėl Chiang karių globos

RANGOON, kovo 30. — Supykusi už kinų nacionalistų globojimą Burmoj, šio krašto vyriausybė atsisakė JAV ekonominės pagalbos.

Padarytos tuo reikalu sutartys nustos veikusios birželio 1 d. Burmos vyriausybė dėkoja už ikšiol suteiktas medžiagas ir techninką patarnavimą ir pabrėžia, kad atsisakymas nuo pagalbos nereiškia, jog būta nepasitenkinimų dėl amerikietiško personalo ar vykdytų darbų.

Trumpoje Burmos notoje neminimos atsisakymo priežastys, bet žinoma, kad Burmos vyriausybė supyko, jog JAV nesiskubino padėti išgabenti iš Burmos Chiang Kai-sheko karių ir juos neva rėmė maistu ir karinėmis medžiagomis.

Ekonominė pagalba Burmai buvo pradėta teikti 1950 m. ir tam reikalui buvo ikšiol paskirta 31 mil. dol., tačiau tik už pusę tos sumos tėra dar atplaukę gėrybių į Burmą. Padedama moderninti Rangoon uostą ir įvykdyti ar pradėti vykdyti kaikurie žemės ūkio, švietimo ir sveikatos priežiūros pagerinimo projektai.

Burmos vyriausybė yra linkusi daugiau į socialistines ūkio formas, nors su savo komunistais, kurie ginklu kovoja už valdžios pasigrobimą, daug kur nesutinka.

Burmos vyriausybės atsisakymas nuo ekonominės pagalbos Washingtonui buvusi didelė staigmena ir dar nežinoma ką tai galėtų reikšti. Bene viena iš didžiųjų priežasčių bus noras prekiauti su Kinija — priimant iš JAV ekonominę pagalbą to daryti, ypač dabar, nebegalima. Chiang kareiviai Burmoje yra tik formali priedanga.

Nikita Kruščevas, kuriam pavesta tvarkyti visą Rusijos komunistų partijos aparatą. Ilgai tas pareigas ėjo Stalinas, kuriam vėliau padėjo Malenkovas, dabar formaliai iš tų pareigų pasitraukęs (INS)

Rusijoje paskelbta didelė amnestija

MASKVA, kovo 30. — Sov. Rusijoje paleidžiami iš kalėjimų visi kaliniai, kurie nuteisti ne daugiau kaip 5 metus kalėti.

Nežiūrint bausmės ilgio paleidžiami 18 metų neturį jaunuoliai, nėščios moterys, mažų vaikų turinčios motinos, viršum 50 metų turinčios moterys ir viršum 55 metų turį vyrai. Nepaleidžiami tik tokie viršum 5 metų nuteisti, kurie yra padarę sunkiuosius nusikaltimus: žmogžudystes, kontrrevoliucines žmogžudystes ir dideles valstybinio turto vagystes.

Kas tų nusikaltimų nėra padaręs, bet nuteistas daugiau kaip 5 metus kalėti, bausmė sumažinama pusiau.

Toks pasigailėjimas, girdi, esąs padarytas todėl, kad nusikaltimų skaičius sumažėjęs, valstybės aparatas kovoje su nusikaltimais sustiprėjęs ir todėl tokie maži nusikaltėliai nesą pavojingi sovietinei valstybei. Amnestijos tikroji priežastis yra naujųjų vadovų gerinimasis tau tai ir laikinas kalėjimų pravalymas.

Kalendorius

Kovo 30 d.: *šv. Anelė.* Senovės: Daniulis.

Kovo 31 d.: *šv. Benjaminas.* Senovės: Ginutis ir Ilzė.

Oras Chicagoje

Debesotumas didės, vakare galimas lietus. Temperatūra iki 60 laipsnių.

Saulė teka 5:38, leidžiasi 6:14.

Gauna paramą Indokinijoje, bet turi būti Europos armija

WASHINGTON, kovo 30. — JAV-Prancūzijos pasitarimai baigti pareiškimu, kad paliaubos Korėjoje bus bereikšmės, jei Kinija pradės karinius veiksmus kitoje Azijos vietoje.

Toji „kita Azijos vieta" yra Indokinija ir pareiškimas yra įspėjimas, kad Kinijos įsikišimas į Indokinijos karą sulauks tokio pat atsako, kaip ir Korėjos karas. Korėjos karo paliaubos gali būti nutrauktos, jei Kinija užsimanys padėti Indokinijos komunistams.

Šiaip jau Azijos reikalais sutarta kuogreičiausiai ten nugalėti komunistų agresiją (turima galvoje Korėja ir Indokinija) ir tuo tikslu pavesta planai paruošti. Ryšium su tais planais paaiškės ir kiek JAV duos visokios pagalbos tam tikslui pasiekti.

Abi pusės priėjo išvados (pasirėmus dabar turima medžiaga), kad vadovybės pasikeitimas Sov. Rusijoje nesumažino komunistinio bloko spaudimo į laisvąjį pasaulį.

Todėl pripažinta, kad Europos saugumas reikalauja V. Vokietijos kariuomenės įjungimo į apsigynimo sistemą; tai pasiektina neatidėliojant ir sukuriant Europos armiją.

Aptarus ekonomines ir finansines Prancūzijos problemas, Prancūzija gavo palankų jos reikalų supratimą, bet tik vėliau JAV apsispręs kiek konkrečiai pagalbos Prancūzijai teiks ir kokios.

Darytina išvada, kad Prancūzija laimėjo pilną Washingtono paramą Indokinijos karui iki pergalės išvesti.

Komunistai baigia Korėjos karą?

Sutiko pakeisti ligonius ir sužeistus karo belaisvius ir prašo atnaujinti paliaubų derybas. — Komunistų nuoširdumas bus greit išbandytas

TOKIO, kovo 30. — Komunistai priėmė sąjungininkų pasiūlymą pasikeisti sergančiais ir sužeistais Korėjos karo belaisviais dar karui tebevykstant ir paprašė tuojau atnaujinti paliaubų derybas.

Gen. Clark jau ne pirmą pasiūlymą tuo reikalu įteikė per ryšių karininką š. m. vasario 22 d., bet tik šį pastarąjį komunistai sutiko priimti, kartu reikšdami viltį, kad tai prives prie susitarimo dėl kitų belaisvių pasikeitimo ir formalių karo paliaubų įvykdymo. Vyriausi komunistų vadai primena, kad susitarimas pasikeisti ligoniais ir sužeistais yra seniai įvykęs, tik nebuvo įvykdytas sąjungininkams nutraukus paliaubų derybas.

Kadangi komunistai tame pačiame rašte prašo tuojau atnaujinti paliaubų derybas ir jų ryšių karininkai yra pasirengę Panmunjom tartis dėl derybų atnaujinimo datos, tai yra įtarimas, kad dėl ligonių ir sužeistųjų pasikeitimo komunistai tarsis tik tada, kada sąjungininkai sutiks atnaujinti paliaubų derybas.

Tuo tarpu gen. Clark štabas ir valstybės departamentas Washingtone komunistų notą aiškina taip, kad komunistų sutikimas pasikeisti minėtos rūšies belaisviais yra besąlyginis ir gen. Clark praneš šiandien ar ryt komunistų vadams, kad jo atstovai yra pasirengę tuo reikalu tartis. Apie derybų atnaujinimą gen. Clark greičiausiai ne užsiminsiąs.

Iš sąjungininkų pusės esą viskas paruošta pakeitimui ir bus komunistam atiduoti tik tie jų ligoniai ir sužeistieji, kurie norės būti iškeisti. Kiek atiduos komunistai, priklausys nuo jų geros valios, nes Tarp. Raudonojo Kryžiaus atstovai negali įeiti į stovyklas ir padėti įvykdyti šį žmoniškumo veiksmą.

Ryšium su tuo komunistų mostu dar stipriau pradėta tikėti, kad Maskva nori sušvelninti šaltąjį karą. Laukiama tik resnio ženklo iš Višinskio, kuris ką tik grįžo į Jungt. Tautas iš Maskvos su naujosios Sov. Rusijos vadovybės instrukcijomis.

Pieck perėmė sovietų gydytojai

BERLIN, kovo 30. — R. Vokietijos prezidentas W. Pieck esąs perkeltas į sovietų karinės vadovybės žinioje esančią ligoninę ir jo gydyti iššaukti rusų gydytojai. Jis susirgo dar prieš Stalino mirtį, bet žinios apie jo sveikatos stovį buvo labai šykščios.

Arabų Taryba pradėjo posėdžius

KAIRAS, kovo 30. — Arabų Lygos taryba susirinko į posėdį santykių su V. Vokietija ir kitų reikalų aptarti.

Tuo tarpu Arabų kraštai nutraukė prekybinius ryšius su Vokietija todėl, kad ji sutiko mokėti Izraeliui apie vieną bilioną dol. už nacių žydams padarytas skriaudas. V. Vokietijos parlamentas į arabų spaudimą neatsižvelgė ir susitarimą patvirtino, nes, matyt, turėta žinių, kad taip bus geriau Vokietijai. Vokiečių prekės ir techniška pagalba arabų kraštams labai reikalinga.

Arabų Lyga padidėjo vienu nariu — vienbalsiai priimta pusantrų metų senumo Lybijos valstybė. Senos Arabų Lygai priklausančios valstybės yra šios: Egiptas, Syrija, Libanas, Jordanas, Irakas, Saudi Arabija ir Jemenas.

Mau Mau ginkluota, gerai organizuota

NAIROBI, kovo 30. — Mau Mau teroristai Kenijoje jau pasirodė apsiginklavę šautuvais ir pistolietais — ikšiol jų ginklas buvo tik peilis — durtuvas. Antra, teroristinius veiksmus jau vykdo ne pavieniai ar po kelis, kaip buvo ikšiol, bet pradeda užpuldinėti čiabūvių sodybas dideliais kariškai organizuotais būriais iki 100 vyrų.

Mau Mau nariai duoda kraujo priesaiką išvyti baltuosius iš Kenijos. Kadangi baltieji dar ten pajėgia nuo jų apsisaugoti, tai didžiausias aukų skaičius yra tie patys jų broliai negrai, kurie ramiai gyvena ir vykdo anglų pareigūnų ir savo giminės vadų įsakymus.

● *Didelė geležinkelio* nelaimė įvyko prie Conneaut, Ohio. Prekių traukinys buvo nuėjęs nuo bėgių ir ant jo užlėkė du greitieji keleiviniai traukiniai. Dar ne visi lavonai surasti, o surasti 22.

● *Respublikonų partijos* centro komiteto pirmininkas Roberts pasitraukė, nes rastas negarbingai aptarnavęs savo klijentą.

● *Kovos laivo Missouri* kapitonas Edsall mirė jūroje plukdydamas laivą į bazę Japonijoje. Šis kovos laivas blokavo Wonsan uostą Korėjoje.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Gen. Clark šiandien įteiksiąs komunistams atsakymą, kad pasirengęs aptarti ligonių ir sužeistų karo belaisvių pasikeitimą, bet nieko nepasakysiąs apie paliaubų derybų atnaujinimą, Tuo reikalu bus kalbama tik tada, kada šiek tiek paaiškės komunistų planai.

—Anglų maršalas Montgomery, padėjęs gen. Eisenhoveriui laimėti II Pasaulio karą, šiuo metu vieši Baltuosiuose Rūmuose. Pokalbiai su Eisenhoveriu vyksią visą savaitę.

—Italijos senatas galop nugalėjo didžiulę komunistų opoziciją ir pereitą naktį pabalsavo už naują rinkimų įstatymą, kuris žada komunistų partijai atstovų sumažinimą parlamente.

—Prancūzų kompartija vakar pranešė, kad po trijų metų gydymosi Rusijoje grįžtąs namo jos vadas Thorez. Apie jo grįžimą prieš kelis mėnesius buvo pranešta, bet tada jis negrįžo. Malenkovas, matyt, kitaip tvarkosi.

—Rytoj Windsoro pilies koplyčioje šalia savo vyro laidojama Anglijos karalienė Marija, dabartinės karalienės senelė.

—Floridoje prie Key Largo vakar sudegė apie 40 senelių prieglaudai užsidegus.

—Korėjoje vakar numušti 4 priešo lėktuvai.

—Rytoj Berlyne tarp sovietų ir anglų prasideda pasitarimai kaip ateityje išvengti tokių incidentų, kaip britų bombonešio aną savaitę numušimas.

PABĖGĖLIAI APIE LATVIJĄ

(Tęsinys)

Repatriantų likimas

Apie tuos karius, kuriuos Švedijos vyriausybė 1945 m. išdavė rusams, bėgliai žino tik dviejų likimą. Doma buvo pristatytas prie kelių tiesimo darbų ir nelaimingo atsitikimo metu suvažinėtas. Miemis dar gyvenąs ir dirbąs Liepojoje. Niekas negirdėjęs apie dr. Eichfussą ir kitus. Perkonės valsčiuje buvo iš Vokietijos anglų zonos repatriavusi Keirių šeima. Ji 1949 m. deportuota į Sibirą. Tas pats atsitikę ir su kita latvių šeima, kuri taip pat grįžusi namo iš Vokietijos anglų zonos.

„Dėl suprantamų priežasčių, mes nenorime daug kalbėti apie tai, kas liečia partizanų veiklą Latvijoje. Tiktai pažymėsime, kad labai žiauri akcija prieš partizanus ir visus, kurie buvo įtarti turį su jais ryšius, buvo pravesta 1948 m.", rašo „Latvija".

Tvirtovė

Liepoją bėgliai vaizduoja kaip labai smarkiai militarizuotą miestą, kuris beveik panašus į tvirtovę. Prekybos uosto Liepojoje praktiškai kaip ir nėra, yra tiktai karo uostas, kur pilna povandeninių ir kitų karo laivų. Pačiame mieste pilna pasienio apsaugos dalinių. Apmokymas atliekamas gatvėse, visą dieną skamba komandos ir dainavimas, kuris rėžia ausis. Mažiausiai kas trečias Liepojos gyventojas yra rusas.

Kokie tikrumoje planai yra okupantų galvose, ryšium su pasiruošimu karui, labai gražų pavyzdį papasakojo Žanis Nicis. Jau ilgą laiką svarstęs apie pabėgimą, jis daręs žygių, kad viena rusė siuvėja, tikriau sakant, jos vyras, kuris yra partijos narys ir užima augštą vietą partijoje, atpirktų Nicio sunkvežimį. Norėdamas užmaskuoti savo tikrąją mintį, Nicis sakęs, jog už gautus pinigus jis norįs pirkti šeimai namuką. Rusė, būdama draugiškai nusiteikusi, pareiškusi, kad Nicis tokios kvailybės nedarytų. Karas esąs neišvengiamas ir, jam kilus, nė vieno latvio čia nepaliksią, nepaliksią net ir tie, kurie būtų rūsyse pasislėpę. Jos vyras vieną naktį grįžęs namo maždaug 4-5 val., nes turėjęs dirbti prie atitinkamo plano paruošimo. Tad geriau Nicis tepasilaikąs sunkvežimį, negu galvojąs apie namų pirkimą.

Kaip ten bebūtų, latviai tėvynėje laukia karo ir išgelbėjimo, drauge būdami įsitikinę, kad „burbulais rusų nepabaidysi, — jie supranta tik stiprią kalbą".

Paskutinieji įvykiai Kremliuje ir satelitų kraštuose sukėlė milžiniško susijaudinimo tarp žydų, kurie Liepojoje ir Rygoje atsirado, grįžę iš Sovietų Sąjungos. „Liepojos žydai buvo taip įsibauginę, kad nežinojo, kur sprukti, pareiškia mūsų tautiečiai", rašo laikraštis. Rusai, savo ruožtu, rengiasi tikriems „pogromams", šaukdami, kad dabar reikės mušti visus žydus. Liepojos batų fabriko rusai darbininkai vieną dieną laukė pasirodant žydų tautybės fabriko direktoriaus, ketindami jį nulinčiuoti. Sužinojęs apie tuos pasiruošimus, direktorius tą dieną visai nepasirodė.

Nežinomas pasaulis

„Ką gali žmonėms, nešantiems sovietų jungą, duoti laikraščiai?"

„Taip, aš abonavau du laikraščius — „Kovą" ir „Komunistą", pareiškia Nicis, bet man juos reikėjo abonuoti svarbiausia todėl, kad nėra taip lengva kito popieriaus gauti. O pamuose popieriaus reikalinga...".

Iš užsienio gauti laikraščių draudžiama. Patenka nemalonėn ir tie, kurie kada nors gauna maisto ar rūbų siuntinių iš užsienio. Rašyti į užsienį taip pat rizikinga. Suprantama, oficialiai tas nėra uždrausta. Oficialiai taip pat niekam nedraudžiama klausytis užsienio radijo stočių. Bet atsitikimai, kai rašiusiems laiškus ar klausiusiems radijo buvo taikomos dar bovietėje represijos, žmones nuo to atbaidė. Yra patvarkymas, kad visi, rašantieji laiškus, turi nurodyti savo pavardę ir adresą. Į užsienį siunčiami laiškai taip pat turi pereiti cenzūrą. Jei, pvz., į pašto dėžutę būtų įmestas laiškas su fiktyvia siuntėjo pavarde, cenzorius, patikrinęs kartoteką ir nustatęs, kad tokio gyventojo Liepojoje nėra, be pasigailėjimo numeta laišką popieriaus dėžėn.

Kad užsienyje yra didelis skaičius latvių pabėgėlių, kad jie rūpinasi savo kultūros išlaikymu ir veikia taip pat potitinėje srityje, to okupantai ir jų bendradarbiai vengia minėti. Svarbiausias ir patikimiausias šaltinis apie laisvąjį pasaulį latviams tėvynėje yra „Amerikos Balsas", bet jo klausytis draudžiama.

Radijo aparatus galima pirkti be jokio leidimo. Taip pat ir pačius stipriausius priimtuvus. Tačiau, pav., naujų VEF firmos radijo aparatų kokybė gana menka. Ž. Nicis nusipirkęs devynių lempų aparatą už 1188 rublių. „Dėžė buvusi milžiniška, jis juokiasi, išdavusi visokius braškėjimus ir traškėjimus, bet daugiau beveik nieko".

Jei „Amerikos Balso" klausymas nėra dabar jokia paslaptis, tai pasėkos gali būti labai sunkios, ypatingai tais atvejais, kai klausytojai žinias neobjektyviai supranta. Pav., praėjusiais metais būrelis latvių, pasiklausę „Amerikos Balso", buvo įsitikinę, kad lemtingieji įvykiai jau čia pat. Prasidėjo išgėrimas, kurio metu buvo išeikvotas ir įmonės turtas. Jie visi po to gavę nuo 10 iki 25 metus. Suprantama, apie pačių latvių reikalus ir „Amerikos Balsas" negali duoti tėvynei tikro vaizdo. Iš mūsų politikų, ryšium su „Amerikos Balso" transliacijomis, populiariausias yra ministeris J. Feldmanis. Latviai tėvynėje įsitikinę, kad Feldmaniui numatytas augštas postas laisvojoje Latvijoje.

Kolchozų vargai

Jei miestuose žmonės šiaip taip dar gali gyventi, tai ūkininkų padėtis yra labai sunki. Kai bėgliai buvo paklausti, kaip dabar bendrai atrodo Latvijos kaimas, jie atsakė: „Dabar? Dabar po sniegu yra runkeliai, bulvės ir kitas derlius, nes derliaus nuėmimas labai prastai įvykdytas".

Privačių ūkių Latvijoje nebėra. Jei kas ir būtų atsilaikęs ir nėjęs į kolchozą, jei jam ir būtų tekusi laimė išsigelbėti iš deportacijų, tai privačiai ūkinin kauti negalėtų vien dėl milžiniškų mokesčių. Kiekviename valsčiuje (oficialiai valsčių pavadinimai nebeegzistuoja, bet vistiek juos visi vartoja) yra maždaug po tris kolchozus. Bet ūkiuose nėra žmonių. Taip pat nėra to, kad karo metu ištuštėjusiose sodybose būtų susispietę rusai, — ne, rusai nevažiuoja į Latviją, kad vargtų kolchozuose, jie daugiau plūsta į miestus. Kolchozuose jų galima užtikti tik administracijoje. Į Vokietiją ar Švediją išbėgusiųjų sodybos paliktos likimo valiai. Trobesiai pamažu griūna, o žemė prijungta prie kolchozų.

Taip vadinamuose kolchozų centruose yra įvestas bendras katilas. Bet šiaip kaimų gyventojai maitinasi kiekvienas namie. Buvo paskelbtos 300 rublių premijos tiems, kurie traktorių pagalba nukels savo trobas į kolchozų centrus, Bet žmonių tai nevilioja.

Kolchoze darbai yra jau iš anksto nusakyti ir paskirstyti. Kolchozninkai turi 6 val. ryto prisistatyti nurodyton darbo vieton, nežiūrint, kad ji kartais yra 5 ar 10 km nuo jų gyvenamosios vietos. Kaip nuvykti į darbovietę, yra jų pačių reikalas. Privačiai arklius laikyti draudžiama.

Gyvenimas eina toliau, prie daug ko galima priprasti, daug ką galima pakelti, apatiškai pasiduodant likimui. Kartais latviai tėviškėje nebegali nuslėpti savo nusivylimo ir sarkastiškai pasako, kad Dievo nebėra. Labai plačiai paplitęs pakaruok liškas humoras. Suėmimai ir kalinimai pasidarė tiek įprasti, kad, jei nuteisiama tik porai metų, į tai žiūrima kaip į nesėkmę, pvz., kaip anksčiau dvie jų dienų areštą. „Tai tik šiaip pasisėdėjimas", sako latviai tėvynėje. Kiek blogiau, kai gauna 5 ar daugiau metų.

Apie gerą darbo nuotaiką ir drausmę, apie ką nuolat skelbia „Kova" ir Rygos radiofonas, tikrumoje nėi ženklo niekur nepastebėsi. Pvz., Tosmarėje jau ilgą laiką dirbama žemiau normos. Kalbose su vyres niaisiais vyrauja tikras rusiškas tonas. Įėjus į kabinetą, giliai sukišamos rankos į kelnių kišenes, kepurė nusmaukiama ant pakaušio, sodriai nusispiaunama, nusikeikiama pora triaugščių rusiškų keiksmų, vėl nusispiaunama ir tik po to einama prie reikalo.

Tauta yra visiškai abejinga tam, kas kalbama mitinguose, kas įvyksta valdžios viršūnėse.

„Tai Kiršteino jau nebėra poste?" — kas nors klausia.

„Taip, gal būt, kad jau nėra".

„O Vilis Lacis?"

„Taip, tas jau kurį laiką Rygoje sėdi". Ką jis daro, ką kalba ir rašo, nesvarbu.

„Partijos 19 kongresas?"

„Taip, buvo kažkokios socialistinės lenktynės, kažkoks kongresas. Kas tai per kongresas, ar gi mums žinoti?"

Atrodo, visą kasdienybę, visas mintis ir darbus yra apdengęs pelenų sluogsnis. Bet tai ir yra tik pelenai, po kuriais nėra dar užgesusios karštos žarijos. Ta prasme bolševikai neme luoja, kad „buržuazinis nacionalizmas" dar ne visai išnaikintas. Vidurinioji ir vyresnioji karta gerai prisimena laisvą gyvenimą Latvijoje.

Priešingai praėjusią vasarą girdėtoms kalboms, dabartiniai bėgliai teigia, kad tauta negalvoja apie karą, kaip kokį nežinomo likimo nešėją. Tauta tiki, kad po būsimo karo vėl bus laisva Latvijos valstybė, taip pat bus laisva Estija ir Lietuva.

Gal būt, labiausiai paguodžianti žinia, kurią mums perduoda bėgliai, yra toji, kad mokyklinio amžiaus vaikai vis dar yra savo tėvų tautinio auklėjimo įtakoje. Mokyklose daroma viskas, kas tik įmanoma, pritraukti vaikus į komjaunuolius, bet raudonas kaklaryšis yra tik išorinis ženklas. Latvių jaunimas auga ateičiai, laisvos Latvijos ateičiai. Terorą reikėtų neįsivaizduojamai sustiprinti, kad tai būtų pakeista, baigia laikraštis.

(PLB Vok., Informacijos)

Linksmai praleiskite laiką su dainų rinkiniu

DAINUOK

12 dainų rinkinys vienam ir dviems balsams su fortepionu. Melodiją ir žodžius parašė **Jonas Gvazdaitis.** Fortepionui pritarimą patvarkė **Juozas Žilevičius.**

Kaina $2.50

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS

2334 So. Oakley Ave.

CHICAGO, ILL.

PLANINGAS TAUPYMAS VISUOMET MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

SEGHETTI TRAVEL BUREAU

2421 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., Tel. YA 7-3278

KELIONĖS:

PARIS

LĖKTUVAIS, GELEŽINKELIAIS, AUTOBUSAIS, LAIVAIS

Parūpiname bilietus, viesbučius ir sutvarkome visus su kelione surištus dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ. Pildome afidevitus. Keliones planuokite iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsisakykite biletus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami biletus pas mus nemokėsite brangiau ir išvengsite laiko sutrukdymo, nes nereikės lankytis net į geležinkelio stotį ar aerodromą, nes visa tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

PASIREIŠKUS PIRMIEMS ŽENKLAMS

ARTHRITIS — NEURITIS — RHEUMATISM

imkite nuo vienos iki šešių tablečių kasdien

DR. TARK'S VITAMINS

kurie gali pagelbėti pašalinti iš jūsų kraujo perviršį calcium, kuris daro narius sustingusius, duoda sakudėjimus bei dyglius.

DR. TARK'S VITAMINS yra saugūs jūsų širdžiai arba bet kuriam kūno organui ir juos galima gauti sekančiose vaistinėse:
Leader Department Store, 18th & Paulina, Chicago
Nosek's Drugs, 6001 West Cermak Road, Cicero
Pavlicek Drugs, 5539 West Cermak Road, Cicero
Vanek's Drugs, 6010 West 26th Street, Cicero
Vondrasek's Drugs, 6150 West Cermak Road, Cicero
J. J. Chochola Drugs, 3758 West 26th Street, Chicago
Pilsen Pharmacy, 3200 West 26th Street, Chicago
Besta Drugs, 3200 W. Cermak Rd., Chicago.
Kunka & Parks Pharmacy, 6357 W. Cermak Rd., Berwyn

25 tabletės $1.00

100 tablečių, visai šeimai ekonomiškas kiekis, $3.00

DR. TARK'S VITAMINS, 328 Lake St., Oak Park, Ill.

Telefonas REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

PHYSICIAN and SURGEON

(LIETUVIS GYDYTOJAS)

3925 West 59th Street

VAL. 2—4 popiet, 6:30—8:30 vak

Trečiad. pagal sutartį

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1435 So. 49th Ct., Cicero

Kasdien 1—3 v. ir 6—8 v. vakaro

Šeštadieniais 12—2 v. ir 3—5 v. v.

Butas 1604 So. 49th Ave.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-296

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 S. Archer Ave.

VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.

Vak. pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v.

Trečiadienį tik susitarus

Tel. ofiso YA. 7-5557, rez. RE. 7-496

DR. FRANK C. KWINN

(KVIEČINSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street

LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:3 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak

DR. ANTANAS LIPSKIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4206 West 26th Street

Val. antrad., ketvirtad ir šeštad. 7-9 v. v. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. Ofis. LA 1-4316; Rez. CR 7-831

Tel. ofiso GR 6-5839 PR. 6-4782

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West 63rd Street

(kampas 63 ir Artesian)

VAL. 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak

Šeštad. 2—4 p. p.

Trečiad. ir sekmad. uždaryta

Telefonas — PUllman 5-8277

DR. I. E. MAKARAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 S. Parnell

Val. kasdien 2—4 popiet ir 6—8 v. v. išskyrus trečiadienius

Ofiso tel. PU 5-5575, rez. VI 7-2489

DR. F. MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

10756 S. Michigan Ave.

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 4:30 po pietų iki 8 vak. Šeštad nuo 12 iki 3 val. po pietų.

Trečiadieniais tik susitarus

Dr. Edward B. MURAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2750 West 71st Street

(prie California Ave.)

LIGONIUS PRIIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. v. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Trečiad. pagal susitarimą. Susitarimui skamb. GRo. 6-1321 Jei neatsiliepia — VIncennes 6-39

Ofiso ir buto telef. HEmlock 4-5815

DR. A. NARBUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

Val.: 6:30-8:30 val. vak.

Treč. ir šešt. 2-4 p. p.

Šešt. vak. ir sekm. uždaryta

Ofiso telefonas BIshop 7-2525

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4342 Archer Avenue

(Kampas Kedzie ir Archer)

VAL. kasdien nuo 3:00 iki 9:00 v.

Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus

4701 S. Damen Ave., Chicago, Ill

Šaukite — YA. 7-7381

Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad tik susitarus

Tel. ofiso CIcero 4-0253, rez. YA 7-6388

DR. A. Z. ŠAULYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4645 So. Ashland Ave. (kamb. 211)

Val. 12-3 ir 6:30-8:30 p. p.

Treč. ir šešt. 1-4 p. p.

Rez. 4420 So. Talman Ave.

Tel. ofiso YA 7-0554, rez. MI 3-2880

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 So. Ashland Avenue

(antras augštas)

OFISO VAL.: 10 iki 12 v. ryto nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v. v

Telef. offiso SEeley 3-6123

DR. L. SEIBUTIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ROOSEVELT MEDICAL CENTER

1212 So. Ashland Ave.

Val.: kasdien nuo 12:00—8:30 p. p

Resid. 6419 So. Maplewood

Telef. HEmlock 4-5445

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Naujas adresas: 4255 W. 63rd St

Ofiso tel. REliance 5-4410

Rezid. telef. GRovehill 6-0617

Valandos: 1—3 p. m. 6—8 p. m

Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. Ofiso TR. 4-6000 Rez. RO. 2-5865

DR. J. STARKUS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

653 West 79th Street

Rezid. 1908 South Troy Street

Val. pirm., antrad., ketv., penkt 1—4 ir 7—8:30

trečiad. ir šešt. 9—12

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Ave., Chicago

VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šešt. ir sekmad. tik pagal sutartį.

Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1936

Jei neatsiliepia viršminėti telefonai

šaukite Midway 3-0001

DR. FL. TALLAT-KELPŠA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos

DR. E. TALLAT-KELPŠA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5002 West 16th Street

Valandos: kasdien 2—8 p. p.

Šeštadieniais 10—12 ir 2—4 p. p.

Tel. Ofiso TO 3-0959 Rez.: RO 2-2387

Jei neatsiliepia šaukit CEntral 6-2294

Tel. ofiso HE. 4-2123, rez. PR. 6-8485

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos

6255 South Western Avenue

Kasdien 2—4 p. p. ir 6—8 vak

Šeštad. 2—4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta

Telefonas DAnube 6-1125

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. **Moterų Ligos**

3267 S. Halsted St.

Val.: 1-4 ir 6-8 vak.

Šeštadieniais 1-4 v. p. p.

Ofisas ir rezidencija — YArds 7-2526 ir YArds 7-7410

DR. JONAS VALAITIS

Gydytojas ir chirurgas

4038 So. Archer Ave.

Kasdien nuo 6:30 iki 8:30

Šeštadieniais nuo 4 iki 6

Tel. ofiso VI 2-1581 Rez. DR 3-6756

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kampas Halsted ir 31-os gatvių

802 W. 31st Str.

Priėmimo valandos 2—4 p. p. ir 6—8 v. v. Šeštad. 2—4 po pietų

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE. 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Rd.

VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak

Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Rezid. 6600 S. Artesian Ave.

VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—8 v.

Telefonas OLympic 2-4276

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

VAL. antr., ketv. 10-12, 2-6, 7-9 p. p. penkt. 2—6, 7—9 p. p.

3147 S. Halsted St., Chicago

VAL.: pirm. trec. šešt. 2—8 p. p. penkt. 10—12 ryte

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

Priėmimo valandos pagal susitarimą

4003 Archer Avenue

Truputį į rytus nuo California

Tel. YArds 7-7772

DR. A. P. STULGA

DANTISTAS

2723 West 71st St.

Priėmimo laikas pagal susitarimą

Telefonas GRovehill 6-6785

DR. ANTHONY WILLIAMS

(VILIMAS)

DANTISTAS

6322 South Western Avenue

Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

Telefonas GRovehill 6-2642

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829

Pritaiko akinius

Kreivas **akis** ištaisо

Ofisas ir akinių dirbtuvė

756 West 35th Street

VAL. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; šeštad. 10—3 p. p.

DR. J. J. SMETANA, JR.

OPTOMETRISTAS

1801 So. Ashland Avenue

VAL. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad. 9:30—12; 1:30—8 v. v. trečiad. uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 3 val. po pietų

CAnal 6-0523 **Platt Bldg**

DR. S. VAITUSH, OPT.

Palengvinu akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę.

Prirenku teisiklingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais parodančiais mažiausias trūkumas.

Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus

4712 So. Ashland Avenue

YArds 7-1373

Val.: 10:30 - 7 v.v., šeštad. 10:30 - 6 v.v. sekm. ir treč. uždara

Tel. ofiso YA. 7-1166, rez. DA. 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 West 35th Street

(kampas Halsted ir 35-ta gatvė)

VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

TELEFONAI

Ofiso **Fillmore 3-2007** Buto **COlumbus 1-6190**

DR. K. JABLONSKIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

154 North Broadway

MELROSE PARK, ILL.

Val 6:30-9 val vak., išskyrus sekm

Ofiso GRovehill 6-4020

Rezidencijos Hilltop 5-1560

Dr. Alexander J. Javois

(JOVAIŠAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 West Marquette Rd.

VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.

Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. ofiso PR. 6-8838, rez. RE. 7-9199

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(LIETUVIS GYDYTOJAS)

2500 West 63rd Street

VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUSKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius

2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1836 So. 49th Ct., Cicero

Kasdien 10—12 ryte ir 5—8 v. vak

Šeštadieniais 10—2 v. ir 4—6 v. v.

Butas 1832 So. 49th Ct.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6640; 7-6641; 7-6642
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society.

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn
Chicagoj ir Cicerooj	$9.00	$5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoje	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.35

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Visuomenės nuomonės uždymas

VIEŠOJI NUOMONĖ

Mūsų laikais neretai galima išgirsti minint terminą: viešoji nuomonė. Sakoma: viešoji nuomonė yra kam nors palanki arba nepalanki. Kalbama taip pat apie viešosios nuomonės formavimą arba jos auklėjimą. Viešosios nuomonės terminas į kultūringų tautų žodyną atėjo Prancūzų revoliucijos laikais. Jį metė į visuomenę Necker, Ludviko XVI finansų ministeris. Šiuo atradimu labai žavėjosi tolaikinė šviesuomenė. Poetas Šilleris ir vysk. Goeres jį entuziastingai sveikino, kaip naująją galybę, kuri valdys pasaulį.

Nebuvo tai iš esmės naujas dalykas, tik naujose aplinkybėse iškilęs ir naujai pavadintas. Tai, ką mes šiandien vadiname viešąja nuomone, Viduramžių pradžioje buvo pasakoma šiuo šūkiu: Vox populi, vox Dei (Žmonių balasas, Dievo balsas). Šio šūkio autorius yra Karolio Didžiojo bičiulis, įžymus Viduramžių filosofas Alkuinas.

Berods, viešosios opinijos reikšmę turėjo galvoje a. a. kardinolas Faulhabėris, Muencheno arkivyskupas, kai jis savo vyskupiškame ženkle įrašė šūkį: Vox temporis, vox Dei (Laiko balsas, Dievo balsas). Vėliau jis pasiaiškino, kad šiuo šūkiu jis nenorėjo dieviškos reikšmės priskirti kiekvienai naujai madai, bet tik pabrėžti, kad nėra tokio laiko, kuriame Dievo balsas įvairių faktų ar nuotaikų formoje nebūtų girdimas, ar bent neturėtų teisės būti išgirstas. Viešoji nuomonė ir Dievas turi šį tą bendro. Šį pavasarį vienas Šveicarijos vyskupas išleido ganytojinį laišką, tema: Kristus ir viešoji nuomonė.

KAS YRA VIEŠOJI NUOMONĖ?

Sakoma, kad iki šiol niekam nėra pasisekę rasti tinkamos viešosios nuomonės aptarties. Vieni sako, kad ji yra stiprios paskalos ir gandai. Kiti labai pabrėžia didelį viešosios nuomonės ir demokratijos sąryšį. Filosofas Hegelis rašė, kad "Viešojoje nuomonėje viskas yra teisinga ir viskas klaidinga, bet tiesą joje rasti yra tik didelio žmogaus uždavinys"

Šv. Tėvas Pijus XII Tartptautiniame spaudos kongrese Romoje 1950 m. viešąją nuomonę pavadino "tokiu natūraliu ir bendru aidu, kuris daugiau ar mažiau spontaniškai reaguoja į faktus bei santykius ir yra kilęs iš dvasios ar apsisprendimo jėgos tokių žmonių, kurie jaučiasi ankštai susiję su savo bendruomenės likimu".

KADA NĖRA VIEŠOSIOS NUOMONĖS

Viešajai nuomonei susidaryti ir jai pasireikšti dažnai yra sukliudoma grynai išorinėmis prievartos priemonėmis. Taip pvz. yra komunistų valdomuose kraštuose. Tačiau kartais viešoji nuomonė nesusidaro ir tada, kai išorinėmis priemonėmis jai nėra kliudoma susidaryti. Bet jeigu kur taip yra, tai turime reikalo su visuomeninio gyvenimo nusilpimu, su jo ligos reiškiniu. Šv. Tėvas Pijus XII sako: kur viešoji nuomonė iš viso neegzistuoja, reikia aiškinti, kad tai yra kilę iš visuomeninio gyvenimo klaidos, silpnybės ar ligos. Ten, pasak jo, trūksta išvidinių prielaidų viešajai opinijai susidaryti, trūksta to, ką visi bendruomenėje gyveną žmonės privalo turėti. Matyt trūksta asmenybių, kurios turi bendruomenės sąmonę ir kurios būtų pajėgios spontaniškam žmogiškam reagavimui.

Daugelis autorių pastebi, kad mūsų laikai su savo laikraščiais, radijo ir televizija greičiau viešajai nuomonei tarpti kenkia negu jai padeda. Tos nuomonės yra ir Šv. Tėvas. Su savo kasdieniniais kontrastingais pranešimais ji žmogų greičiau apstulbina ir daro visam kam abejingu ir skeptiškai nusiteikusiu.

BENDRUOMENĖ IR VIEŠOJI NUOMONĖ

Norint rasti jėgų, kurios ugdo viešąją numonę, reikia galimai geriau įsižiūrėti į jos prigimtį. Visi kompetentingi stebėtojai yra atkreipę dėmesį į tai, kad viešoji nuomonė yra glaudžiai susijusi su žmogiška bendruomene, su "mes" dvasia. Ten kur nėra išvidinio žmonių bendravimo, ten yra tik masė ir ji neturi savo viešosios nuomonės. Ji klauso to, kas ją įspūdingiau įtaigoja. Dėl to ir Šv. Tėvas labai ryškiai pabrėžia viešosios nuomonės ir bendruomenės sąryšį. Modernioji visuomenė, nepaisant didelio susižinojimo priemonių progreso, gyvena didelį atominio išsikaldymo procesą. Žmogus neranda tikrai asmeniško kontakto su savo artimu. Jis savo organizacijas kuria tik ekonominiais ir profesiniais pagrindais ir tai vadina organiška visuomene. Bet iš tikrųjų tai yra tik švelnios formos materializmas, nes medžiaginiai pradai yra šių santykių pagrinde.

KAS UGDO VIEŠĄJĄ NUOMONĘ?

Mūsų laikų visuomenei reikia naujų visuomeninių celių, kurios grupuotųsi ne pagal moderniškas klases, bet pagal ką nors kitą. Dėlto šiandien netrūksta autorių, kurie siūlo organizuotis į mažus būrelius, susidedančius iš visokių profesijų žmonių, kurie tokiu būdu kiaurai skrostų visus luomus. Net pasaulėžiūros ir religijos skirtumai neturėtų sudaryti kliūtį tokioms naujoms formacijoms. Šie studijų rateliai galėtų grąžinti visuomenei viešosios opinijos formavimo vaidmenį. Tikra artimo meilė apsaugotų šiuos visuomeninius branduolius nuo liberalistinio nepaisymo to, ką artimas galvoja ir kaip jis apsisprendžia, o tiesos meilė, besireiškianti kultūringu nuomonių pasikeitimu, galės ilgainiui rasti tokių spręndimų, kurie atsakys gyvenimo keliamiems reikalavimas ir nepažeis principų reikalavimų. Be abejo šiame darbe reikia daug kantrybės.

Viešosios nuomonės formavimui yra reikalinga laisvė. Kiekviena, nors ir labai rafinuotai pridengta, prievarta nėra palankus veiksnys viešajai nuomonei. Tačiau ne mažiau jai yra pavojingas ir kraštutinis liberalizmas. Kai žmogus apskritai nesidomi savo artimu, jis nesidomi ir jo pažiūromis. Dėl to liberalizmo laikais, t. y. nuo viduramžių pabaigos iki socialistinių judėjimų pradžios mes negirdime nei viešosios nuomonės, nei kalbos apie ją. Tais laikais buvo tik didelių humanistų ir dar didesnių absoliutistų, bet viešosios nuomonės nesigirdėjo. Tik bundąs teisingas visuomeninio įsipareigojimo supratimas galės formuoti ir viešąją nuomonę. Jis galės išgelbėti skeptiškąjį žmogų, kuris netiki savo artimu ir atominį skaldymą vykdo moderniškoje visuomenėje.

V. Bgd.

Spaudoj ir gyvenime

DR. J. DAUGAILIS

Raudonųjų dorovė

Vengrijos komunistiniai pareigūnai Budapesto mieste iškabinėjo plakatus tokio turinio: "Gimdyti vaikus yra pareiga vedusiai moteriai ir garbė nevedusiai mergaitei".

Mergaičių skatinimas laužyti tradicinius moralės dėsnius tai dorovė šalies, kurioje vėliau kla joja pulkai "bezprizornikų" (be priežiūros vaikų) ir kur vėliau reikia net ir vaikams įvesti mirties bausmę, kaip tai padaryta Rusijoje.

Grobikų smurtas

Adomas Mickevičius yra teisus, kai jisai "Konrade Valenrods" rašo:

Toki visų grobikų smurto vaisiai:
Gaisrai, pjovynės ir klasta žabangų,
Ir žygiai, džiuginą kvailių menkystą,
Bet kuriuose išminčius atpažįsta
Vien kerštо balsą šaukiantį į dangų.

Rusų anekdotai apie Kremliaus pakasynas

Ryšium su Stalino viešpatavimo pabaiga baltieji rusai savo tremtyje leidžiamame laikraštyje skelbia keletą būdingų anekdotų:

Užjaučia... — Girdėjai, mirė Stalinas.

— Kaip gaila!

— Ko gaila?

— Kad mirė tik jis vienas, o ne visas politbiuras...

Liaudies balsas. — Stalinui smegenyse išsiliejo kraujas...

— Matyt tiek jau buvo prisigėręs nekaltų žmonių kraujo, kad net jo gyslos nebeišlaikė.

Apie liaudininkus ir krikščionis demokratus

Ignas Šeinius parašė puikią knygą — Raudonasis tvanas — apie pirmąsias sovietinės okupacijos dienas Lietuvoje. Veikalas vertas plataus dėmesio, nenuostabu, kad jis turėjo gausaus pasisekimo švedų, suomių ir danų kalbose išleistas.

Gaila, kad poroj atvejų autorius parodo informacijų ar gal net objektyvumo stoką. Pvz. rašo, kad sudarius Paleckio vyriausybę "liaudininkų ir krikščionių demokratų partijų vadovybės aplankė naująją vyriausybės galvą ir laikinąjį respublikos prezidentą, norėdamos pareikšti jam savo lojalumą ir pasitikėjimą" (p. 120).

Tokios delegacijos skubėjo ne lojalumus ir pasitikėjimus reikšti, o gelbėti tai, kas dar galima, o ką apie tokius pasikalbėjimus praneša okupacinės valdžios kontrolėn pagrobti laikraščiai, tam nedaug tereikia priduoti reikšmės.

Apie sovietinę laisvę ir šv. Parcinkulį

Ignas Šeinius "Raudonajame tvane" okupantus bolševikus teisingai pavaizduoja, tačiau apie savuosius lietuvius ir kitoje vietoje netikslus; pusl. 128 rašo: "Buvusios opozicijoje partijos (suprask — liaudininkai ir krikščionys demokratai — J. D.) tikėjosi, kad po įvykusio perversmo (Paleckio vyriausybės atėjimo — J. D.), grįš neribota žodžio ir susirinkimų, spaudos laisvė".

Opozicijos partijos žmonės nebuvo tokie naivūs, kaip autoriaus vaizduojama. Ir autorius, matyt, turėjo tiek informacijos, kiek jos parodo pusl. 247, kai rašydamas apie rugpjūčio 2 d. atlaidus Kretingoje, sako: "Žemaičiai šventą Parcinkulį laiko augštoj pagarboj. Jis padėdavo jiems kovose prieš kryžiuočius, padėjo ir prieš švedus..."

Sentimentas gražus, tik visa nelaimė, kad Parcinkulis (Porciunkula) nėra nei šventasis, nei žmogus, o tik koplytėlė ir iš jos gavęs vardą miestelis netoli Asyžiaus...

Didysis Adenauerio laimėjimas

V. LITAS

Vakarų Vokietijos parlamentas, patvirtindamas vokiečių prie Europos gynybos prisidėjimo sutartis, išreiškė Adenauerriui pilną pritarimą. Šitoms sutartims įvertinti abi pusės — vyriausybės koalicija ir opozicija — patiekė daug matematinio tikslumo argumentų.

Adenaueris visų pirmiausia nurodė, kad tik sutarčių ratifikavimas gali sukurti aiškesnę Vokietijos būklę. Sutarčių atmetimas reikštų okupacinio statuto pratęsimą. "Pavojai, kurie dabar gresia Vakarų Pasauliui, Stalinui mirus, nepradingo. Dabartinės padėties neaiškumas turi būti mūsų susirūpinimo reikalas. Atrodo, kad Stalinas nerizikavo sukelti karštą karą". Kanclerio manymu, Stalinas, užimtas antro Pasaulinio karo laimėjimais, trečiam Pasaulinam karui nesiryžo.

Eisenhowerio išrinkimas Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentu yra didelis Europos laimėjimas. Europos integravimas dabar yra Amerikos interesas. Šitas integravimas yra vykdomas laisvų sutarčių keliu.

Toliau Adenaueris sako, kad bolševizmo grėsmė dar nėra pragėjusi. Lėktuvų susirėmimai vokiečių oro erdvėje yra aiškus ir prikišamas mūsų silpnumo ir pavojų didumo įrodymas. Prie Vokietijos sienų dabar stovi 210 priešo divizijų: 140 sovietų ir 70 satelitų. "Mūsų saugumas paremtas tik gera Vakarų sąjungininkų valia. Tik sutarčių priėmimas gali sudaryti naują mūsų saugumo pagrindą, nes tik tuo būdu Vokietija gali būti priimta į Vakarų sukurtą saugumo sistemą. Kiekvienas atskiro saugumo sistemos narių užpuolimas tada būtų visų užpuolimas; todėl Vakarai vokiečiams ateitų į pagalbą". Kancleris nurodo, kad po sutarčių priėmimo užpuolimo atveju vokiečiams karinę pagalbą suteiktų ir anglai. Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministeriai davė garbės pažadą visiems Europos gynybos bendruomenės nariams tuo būdu ir Vokietijai. Sutarčių priėmimas sustiprins Didžiosios Britanijos prisidėjimą prie Europos. Didžioji Britanija suteiks oro pajėgų. Sutarčių priėmimą sveikins ir Šiaurės Europos valstybės.

Rytai tik jėgą pripažįsta, todėl tik Vakarų stiprumas gali sovietus įtikinti, kad šaltojo karo vedimas neapsimoka. Kanclerio politika turi didelį pritarimą tarp pabėgėlių: Adenaueriui atsilankius Berlyne, buvo šaukiama: "Kancleri, būk kietas".

Adenaueris atmetė vokiečių savaitraščio "Die Zeit" iškeltą mintį, kad Didžioji Britanija, Prancūzija ir Sovietų Rusija su darė slaptą sutartį, kuri Vokietijos suskaldymą įamžina. Laikraščio straipsnis, Adenauerio manymu, yra "blogiausias šaltinio apnuodijimas". Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos vyriausybių atstovai šitokį galimumą griežtai dementavo.

Kai kancleris kvietė socialdemokratų partiją prisidėti prie šitų sutarčių priėmimo, tai socialdemokratų partijos vadas Ollenhauer dar kartą patvirtino savo aiškų "Ne". Esą kalbama sutartis vokiečių susivienijimą nutolina. Šita sutartis būk tai esanti prastas okupacinio statuto pakaitalas, nes Vakarų sąjungininkams paliekama teisė kištis į Vokietijos vidaus reikalus. Generalinė sutartis vokiečiams nepripažįsta pilno teisių sulyginimo. Vokietija pasidaro Atlanto politikos įrankis. Ollenhaueris apgailestavo, kad Prancūzija, reikalaudama pridėti prie sutarčių papildomą protokolą, nori eiti visai skirtingu keliu. Šitos sutartys neveda prie Saaro klausimo išsprendimo. Ollenhauerio manymu, tik nauji pasitarimai su visomis Vakarų valstybėmis gali privesti prie tokios saugumo sistemos, kuri užtikrina vokiečių teisių sulyginimą.

Europos gynybos sutartis vokiečius įpareigoja duoti Europos armijai bent 500,000 vyrų kontingentą ir atsisakyti nuo nacionalinės armijos kūrimo. Europos gynybos sistemą sudaro Prancūzija, Italija, Benelux valstybės ir Vokietija. Tačiau Vakarų Vokietijos partneriai šitos sutarties dar neratifikavo.

Už sutarčių priėmimą balsavo 226, o prieš 164 Vokietijos parlamento atstovai.

Prieš sutartis balsavo socialdemokratai, komunistai, dalis Centro partijos ir keli bepartyviai. Socialdemokratai pranešė, kad prieš sutartis kova bus tęsiama. Vyriausybės poziciją sustiprino Rytų pabėgėlių partijos prisidėjimas prie sutarčių priėmimo.

Taip pasibaigė trečiasis skaitymas — mėnesius užtrukusios diskusijos. Adenaueris susilaukė daug sveikinimų. Vokietijos suverenumas gimsta.

Raudonieji prie šventosios kapo

Į rusų pasiuntinybės rūmus Izraelyje, iš kurių jų pareigūnai išsikraustė į Maskvą, dabar įsikėlė Bulgarijos pasiuntinybė. Tie rūmai yra netoli Tel Avivo. Tradicija skelbia, kad jie yra toje vietoje, kur buvo kapas Tabitos, šventos mergaitės, kurią šv. Petras buvo prikėlęs

JURGIS GLIAUDA

ORA PRO NOBIS

PREMIJUOTASIS ROMANAS

ANTROJI DALIS

(Tęsinys)

Motoro ūžimas dabar buvo visai aiškus. Smarkiai važiavo artyn. Baisu buvo rugiuose: girdėti ir nematyti. Staiga Vania su driežo vikrumu pradėjo šliaužti iš jų guolio vietos į žilvičių krūvelę, kurie augo gal dešimtį žingsnių nuo jų. Šatrys, keistame paniško išgąsčio priepuolyje palikti vienas nušliaužė paskui Vanią. Jie abu sustiro pelėsiais kvepiančioje drėgmėje po žemais medžiais.

Čia, virš jų, prie išėjimo į kitą lauką, matyti, seniai pamiršta, nes tankiai apaugo neiškirstais žilvičių ūgiais, stovėjo nuo laiko ir darganų papilkėjusi ir supleišėjusi koplytėlė. Vienok jos padūmavęs stiklas buvo sveikas; už stiklo, apipinta rusvo perdžiūvusių rugiagėlių vainiko, buvo medinė, pilka Dievo Motinos statulėlė su neproporcingai mažų nukankinto Sūnaus kūnu ant Jos kelių. Viduje koplytėlės, už padūmavusio stiklo, buvo įdėta lentelė, pilka ir sueižėjusi, kurioje išdeginti maldos žodžiai: ora pro nobis.

Šatrys ir Vania sustiro po žemais medeliais. Už koplytėlės stulpo buvo geras stebėjimo punktas.

Kelias į sodybą bėgo iš dešinės. Virš kelio tingiai pakilo sunkios rytmečio dulkės. Sunkvežimis jau buvo matomas. Jis jau sustojo prie pat sodybos pastatų. Vania mėšlungiškai griebė Šatrio petį. Trys kareiviai bėgo į sodybos kiemą. Buvo girdėti bildesys į duris. Netrukus per visą lauko plotį maldaujančiai ir garsiai praskrido moters klyksmas. Piktai amtelėjo šuva. Neaiškūs garsai, žmonių kalbos skardesiai, vėl piktas stambaus šuns amtelėjimas ir garsus moters balso kukčiojimas.

Šatrys ir Vania prisiglaudė už koplytėlės stulpo ir sekė įvykius sodyboje. Už jų buvo tirštas ir drėgnas, bet labai siauras žilvičių ir karklų ruožas. Ruožas buvo kaip siena: tankus ir siaurus. Toliau atviras žemų avižų laukas.

— Nepabėgsime, — ištarė Vania. — Nepabėgsime. Jie šunis paleis ir kajuk. — Jis kaleno dantimis.

Šuns lojimas retkarčiais suaidėdavo, kaip garsus kosulys.

Ir štai iš už tvorelės, kuri supo kiemą, iš po kelių vaismedžių, išsiplėšė bėgančio žmogaus figūra. Jis buvo visas baltas; matyti, su apatiniais drabužiais. Jis bėgo stipriai ir smarkiai, kiek šonan nuo jų guolio vietos. Buvo matyti, jis plėšiasi pasiekti karklynę. Ir čia jie pamatė, kad pro karklynę drąsiai galima bėgti į šlaitą, kur šiąnakt siautėjo lakštingalos.

—Bėga į mus, — su švilpesiu iškvėpė savo baimę Vania.

Žmogaus figūra, išsiveržusi iš po vaismedžių, pasidarė raudona nuo raudonai spindinčios aušros. Žmogus skrido virš rugių kaip raudonas vaiduoklis.

Iš po vaismedžių išbėgo du kareiviai. Jie sekė bėgantį. Jų vienas vos nulaikė besidraskantį šunį, kurio vis nepaleido nuo pavadžio. Kitas, tik išbėgęs iš po vaismedžių, parkrito ant kelio ir iššovė į bėgantį iš šautuvo. Du ryškūs ir aštrūs, kaip botago koktelėjimai, šūviai perplėšė tylą ir po sekundės ataidėjo atgal. Bėgantis žmogus griuvo įsibėgėjimo smarkume. Raudonojo vaiduoklio vaizdas dingo. Kareiviai, lyg nesiryždami, atsargiai paėjo nušautojo link. Paleido šunį, ir jis linksmai šoko pirmyn.

— Šuva, suvaitojo Vania, ir Šatrys girdėjo Vanios dantų kalenimą. Kaip keistą metalinį garsą. Šatrys pajuto paskutinę minutę, bet pasijuto iškilmingai ir išdidžiai. — Melskis, — įsakė jis Vaniai, akimis parodęs Dievo Motinos statulėlę koplytėlėje. — Melskis.

Ir pats, užmerkęs akis, prisiglaudė galva prie supleišėjusio stulpo, koplytėlės papėdės, ir prašnibždėjo maldos žodžius, įrašytus prie Dievo Motinos kojų:

— Ora pro nobis. Ora pro nobis... peccatoribus.

Vania stengėsi sulaikyti virpančias žiaunas.

— Bohorodica, išgelbėk, — ištarė jis tokiu maldaujančiu ir nužemintu balsu, kad Šatrys suprato: dabar mirtis. Taip meldžiamasi paskutinę minutę.

Kareiviai pakėlė nušautąjį ir, pasiėmę jį už pažastų, pradėjo vilkti sodybos link. Šuva bėgo paskui juos ir pribėgdamas uostė nulinkusią lavono galvą ir galbūt laižė jo žaizdų kraują.

Buvo keistai tyku sodyboje. Ten nuvilko lavoną. Bet buvo taip tyku; ir nebegirdėti moters balso kukčiojimų. Tyla po to viso buvo baisi; baisesnė už riksmus, vaitojimus ir šūvius. Šatrys ir Vania tik juto, kad sodyboje įvyko kažinkas baisaus. Neišreiškiamai baisaus.

Staiga jie atsigavo, atsipeikėjo, suprato, kad jų nejieškojo, kad šuva, pajutęs kraują, nepajuto jų, padrikusių už koplytėlės stulpo.

Sunkvežimis vėl suurzgė ir pasuko atgal. Jie atsipeikėjo.

— Iš čia kaip galima greičiau! — ištarė Šatrys. Vania vis tebebuvo pilkai peleninis, ir atrodė, jog ryto aušra negali nutrinti išbalimo nuo jo veido.

— Taip, bičiuli mano, bičiuli mano auksinis, — atsakė Vania. Jis atsisuko į Šatrį, pažiūrėjo jam į akis ir staiga pabučiavo tiesiog į lūpas. — Atėjo valanda, ir atsiminėm Dievą. Taip, broli mano auksinis.

Dėl tos netikėtos glamonės ašaros graužliai išsimušė Šatrio akyse. Pirmą kartą po visos savo kančių epopėjos jis pravirko. Jis pravirko pilnomis, skaisčiomis, skausmą lengvinančiomis ašaromis, nesigėdydamas šio vargšo svetimtaučio.

Slėpdamiesi karklynėje, lenkdamiesi ir nardydami jos tankmėje, jie nučiuožė į šlaitą, kur-nors saulė jau išsikišo virš tolimų kalvų — vis dar gulėjo lakštingalų nakties šviežumas ir vėsa.

Jie surado takelį, išėjo į laukų kelią. Ėjo tylėdami, kiekvienas savaip apgalvodamas viską. Jie nuėjo toli už Palemono. Ir keistą ramybę juto savyje dabar Šatrys. Bėgimo iš Kauno panikos išgąstis buvo nuplautas maldos prie koplytėlės. Dabar buvo ramus žaidimas tarp gyvybės ir mirties. Ir tai, kad greta jo Vania, kuris palūžo greičiau už jį mirties pavojuje, palaikė jį tvirtą ir pildė pasitikėjimo.

Jis pasakė Vaniai planą. Prie artimiausios stoties jie pasuks į stotį. Ir vos jie priėjo prie perono, privažiavo ankstyvasis traukinys. Traukinys ėjo į Šiaulius, ir tai pasirodė Šatriui simboliška.

Piniginę jis turėjo kelnių kišenėje, išeidamas iš įstaigos. Jis galėjo pirkti biletus. Jis pirko du biletus: sau į Kretingą, Vaniai į Šiaulius.

— Sudievu, broli auksinis, — pasakė jam Vania, rūpestingai žiūrėdamas į artėjantį traukinį.

— Sudievu, Vania, broli, — atsakė Šatrys.

Jie susėdo atskiruose skyriuose. Taip jiems atrodė saugiau. Greitai konduktorius ramiai ir įpratusiai perdūrė žnyplėmis Šatrio biletą. Konduktorius įspėjo, kad Šiauliuose persėdimas.

— Baltas Angelas, Marija, — pagalvojo Šatrys.

(Bus daugiau)

Copyright, 1953, by Author

AZIJOJ NERIMAS PADIDĖJO

Beveik tuo pačiu metu, kai Maskva į visas puses paleido daugiau ar mažiau klastingus taikos balandžius, kai po lėktuvų numušimo sovietai pradėjo darytis "taikingesni" ir Azijos tautų vyrai Jungtinėse Tautose pradėjo kalbėti, jog sovietai ruošia pasiūlymą Korėjos klausimu, amerikiečių požiūriu nerimas Azijoj dar labiau padidėjo. Tą nerimą padidino ne Korėjos ar Indokinijos frontų padėtis, bet susidariusi savotiška padėtis Japonijoj, Korėjos fronto užnugaryje. Pralaimėjimas Japonijoj gali labai pažeisti visą Tolimųjų Rytų frontą ir būtų lygus Kinijos netekimui. Nauja padėtis labai sukrėstų Ameriką ir visą laisvąjį pasaulį. Galbūt galimos naujos padėties išvakarėse sovietai ir pradėjo darytis nuolaidesni ir sukalbamesni, kad nukreipus vakariečių akis nuo pavojingojo taško.

Kas atsitiko Japonijoj?

Kiekvieną kartą, kada tik paliečiami Tolimųjų Rytų reikalai, Amerika pabrėžia, jog Japonija turi būti apginta nuo raudonųjų invazijos bet kokia kaina. Naujoji Japonija turi tapti antikomunistine tvirtove. Ta kryptimi nemažai ir padaryta. Nežiūrėdama sovietų protestų, Amerika pasirašė taikos sutartį su Japonija ir ją įstatė į nepriklausomo gyvenimo vėžes. Japonai gavo nemažai Amerikos paramos. Pradėtas ribotas Japonijos apginklavimas. Amerika turėjo nesklandumų su Filipinais, Australija ir Nauj. Zelandija, kurie bijo Japonijos dominavimo ir nenorėtų matyti Japonijos militarinės galybės iškilimo. Nesklandumai buvo nugalėti. Japonija pradėjo savarankų gyvenimą.

Prieš keletą mėnesių įvykę parlamento rinkimai atnešė laimėjimą tai pačiai vyriausybei, kuri su Amerikos pagalba išvedė Japoniją į laisvą gyvenimą. Japonijos premjeras yra Amerikos draugas ir apsisprendęs eiti išvien su vakarais. Po parlamento rinkimų atrodė, jog Japonija yra gerame kelyje ir į ją dėtos viltys pasitvirtino. Bet praėjusią savaitę vakariečiškasis Japonijos premjeras parlamente sulaukė nepasitikėjimo. Parlamentas paleistas ir paskirti nauji rinkimai. Parlamentas Japonijos premjerui pareiškė nepasitikėjimą ne todėl, jog jis aštresnį žodį pavartojo prieš vieną atstovą, bet kad Yoshida per daug amerikoniškas. Atstatytoji Japonija, kaikurių parlamento atstovų manymu, neturi būti vakariečių tvirtove prieš komunizmą. Japonija turi likti sovietų-vakariečių konflikte nuošalyje. Panašiai kaip Indija. O kas gi galėtų teigti, kad Indija yra vakarų pasaulio atrama kovoje prieš komunizmą? Kas bus, jei parlamento rinkimus laimės ne Amerikos draugas Yoshida, bet tie, kurie žavisi Indijos laikysena? Antikomunistinė tvirtovė bus nugrimzdusi, vakariečių frontas Azijoj sulaužytas. Niekas negali pasakyti, kur pasuks Japonija. Japonijos įvykiai sustiprina Prancūzijos tezę, jog negalima pilnai pasitikėti Vakarų Vokietija, kuri yra veržlesnė už Japoniją.

Žinoma, nereikia laukti, jog naujoji Japonijos vyriausybė bus revoliucinė, jog ji negerbs pasirašytų sutarčių, bet gyvenimas rodo, kiek tos sutartys yra vertos, kai jos vykdomos be noro, kasdien siekiant jas apeiti.

Amerika laukia Japonijos rinkimų su didžiausiu nekantrumu ir pastebimu nerimu.

St. Daunys

Apie raudonas ašaras ir raudonas mokyklas

VYT. KASTYTIS, Toronto

Toronto komunistai Massey Hall Stalino atminimui skirtoje ceremonijoje mėgino varvinti raudonas skausmo ašaras.

Toronto spauda cituoja keturių kalbėtojų Stalino garbei melagingų kalbų melu persunktas ištraukas. Melo karaliaus pagerbime be melo neapsieita. Buvęs miesto valdybos kontroleriaus Stewart Smith, pavyzdžiui, neraudonuodamas drįso pasakyti tokią nesąmonę: "Rusija yra toliausiai pažengęs kraštas pasaulyje"... Pastaba būtų buvusi visai tiksli, jeigu drg. Smith būtų pridėjęs paaiškinimą, kad toji pažanga pasiekta vergų stovyklų pramonėje. Tada, be abejo, niekas negalėtų abejoti...

"Kanados kareiviai puikiai pažįsta Sovietų Sąjungos sudėtą auką paskutiniojo karo metu. Ji išgelbėjo daugelio kanadiečių gyvybes. Stalino vardas čiuvo visų mūsų karių lūpose. Nepaisant karo kurstytojų propagandos apie Staliną, mūsų kariai žinojo tiesą"... pastebėjo Kanados komunistinio jaunimo vadas drg. Lawrence Arcenault, užmiršdamas Korėją ir ten kovojančių kanadiečių gyvybių "gelbėjimą".

Draugė Annie S. Butler Staliną padaro beveik šventuoju: "Mes prisiekiame įsisąmoninti Stalino mokslą. Mes skaitysime Staliną ir jį studijuosime, nes jis buvo ne vien tiktai Rusijos, bet ir visos žmonijos vadas"... Visokių vadų esama. Vieni pasaulį veda į ekonominį gerbūvį, kiti į dvasinius laimėjimus, o Stalinas visą žmoniją mėgino įtempti į kalėjimo rūsį...

Darbo Progresyviųjų Partijos vadas drg. Tim Buck šia proga išvertė kibirą raudonų pamazgų ant kapitalistų galvų, pavadindamas juos tautos interesų išdavikais. Spauda buvo apkaltinta skleidžianti melagingus gandus apie terorą, "valymų" bangas, vergiją ir antisemitizmą Sovietų Sąjungoje...

Komunistai nuodija Kanados jaunąją kartą

Tautos interesų išdaviko terminas truputį neįprastas komunistinėj terminologijoj. Tačiau šiaip jau margame pasaulyje tokių išdavikų netrūksta. Raimkime tą pačią Kanadą: prieš pat Stalino mirtį kanadiečių spauda atskleidė pasibaisėjimo vertą faktą apie raudonųjų organizuojamas vakarines mokyklas Manitobos provincijoje. Slavų kilmės tėvai siunčia savo jaunąją kartą į komunistines mokyklas. Daugumas vadovėlių yra importuoti iš Sovietų Sąjungos ir juose randama nuostabių "mokslo" perliukų: "Kaip yra malonu gyventi, kai mus šildo saulutės spinduliai, bet tik mylimam Stalinui nusišypsojus, visas pasaulis džiaugiasi. Mes greit išaugsime ir tapsime stalinistais. Mes dainuojame dainas apie Staliną, mes mylime savo Staliną"...

Trečiojo skyriaus mokiniams štaip aiškinamas geografijos mokslas: "SOVIETŲ SĄJUNGA: pasaulis, kaip visi žino, prasideda Kremliuje. Visuose užmariuose tautos myli komunistus. Darbo žmonės noriai klauso jų žodžių. Buržujų klika dreba juos išgirdusi... KINIJA (komunistinė, V. Kst.): už okeano mes randame arbatos ir ryžių kraštą Kiniją. Tačiau kiniečiai nevisada turi arbatos ir ryžių, nes jiems grasina britų pirkliai, reikalaudami atiduoti maistą. Priešingu atveju jie kiniečius priverčia kariauti. Kiniečių jaunimas sveikina Rusijos jaunimą kaip brolis tikrą brolį... AMERIKA: laivu pasiekiame Amerikos krantus. Iš tolo atrodo lyg būtų sudėtos karstų kupetos. Iš arčiau — pamatai New Yorko dangoraižius. Žmonės skuba kaip blusos. Gatvių viduriu skrieja automobiliai, veždami turtuolius"...

Taip atrodo "mokslas" komunistų globojamose vakarinėse mokyklose laisvę mylinčioje Kanados žemėje. Tautos interesų išdaviko terminas, kaip matome, tikrai aktualus. Bent kartą belieka pasveikinti Kanados komunistų "bosą" drg. Tim Buck. Taip, esama tautos interesų išdavikų, tik labai gaila, kad drg. Buck ne ten juos įžiūri, kur jie iš tikrųjų yra... Gal gi po Stalino mirties pagerės jo akių matomumas? Būtų pats laikas...

Darbininkų vadai

Havanos mieste buvo pirmą kartą susirinkę Vidurinės Amerikos darbininkų organizacijų vadai. Konferencijoj dalyvavo Katalikų Darbininkų Sąjūdžio įsteigėjas kan. Kardijn. Buvo pirmoj eilėj svarstytos jaunų darbininkų auklėjimo, darbo sąlygos ir religinio gyvenimo problemos.

KAS GI YRA TAS V. KUZNECOVAS?

NAUJAS SOV. RUSIJOS AMB ASADORIUS RAUD. KINIJAI

Su dideliu susidomėjimu sutikta žinia, kad Paniuškinas atšauktas iš sovietų ambasadoriaus pareigų raud. Kinijoje, o jo vieton paskirtas Vasilijus V. Kuznecovas, mažiau žinomas. JAV spaudai bekomentuojant naująjį paskyrimą, Detroite prisiminta, kad naujasis rusų pasiuntinys yra pusėtinai gerai pažįstamas detroitiečiams. Prisimenama, kad Fordo Rouge įmonėse, vos tik atidarius didžiąsias plieno liejyklas 1930 m., vienas iš pirmųjų varvinusių prakaitą darbininkų, kaip tik ir buvęs "drg. ambasadorius" Kuznecov. Šis raudonųjų velkėjas, dabar jau 51 m. vyras, tada atvyko dirbti Amerikos pramonėje, pagal specialų šio krašto ir Rusijos susitarimą dėl darbininkų pasikeitimo. 1931 m. Kuznecovas gie technikos mokyklą, kur ir palikęs Fordą nuvyko į Carnegavęs inžinieriaus diplomą. Po to išvyko atgal Maskvon.

Bet 1945 m. jis ir vėl Amerikoj. Jį pakvietė tuometinis CIO vadas Philip Murray. Gi Kuznecovas jau buvo sovietinių profesinių sąjungų vadovu, kurioms priverstinai priklausė 25 mil. darbininkų. Sovietiniams svečiams (jų buvo 11) Detroite buvo suruoštas šaunus priėmimas. Be to, jie buvo apvežioti po Detroito automobilių gamybos įmones.

Išvykdamas iš Detroito, Kuznecovas tada pareiškė tuos įsidėmėtinus žodžius: "Amerikos pramonė yra tikrai nuostabi. Jūsų kraštas — didingas. CIO unijų organizacija stebėtinai puiki!"

Detroitas — Peipingas, atstumas, tiesa, nemažas, bet tas nereikštų, kad jis būtų pakeitęs savo nuomonę apie Ameriką. Kaip tik Kuznecovas yra vienas iš tų nedaugelio rusų augštesniųjų tarnautojų, kuris šį kraštą pažįsta pernelyg gerai. O, galbūt, dėl to jis ir buvo paskirtas toliau nuo JAV, į patį Azijos vidurį.

Skaitydamas **pulk. J. Petruičio** Lietuvos nepriklausomybės kovų atsiminimų bei pergyvenimų knygą

LAISVĘ GINANT,

suprasi anuometinį lietuvių tautos pasiryžimą siekti laimėjimo prieš gausingesnius priešus. Puiki dovana jaunimui. Neišsemiamas šaltinis paskaitininkams.

Knyga parašyta gyva kalba, patraukli, kaip nuotykių romanas. Dr. L. Bistras savo įžangoje ją puikiai įvertina. 200 psl., kaina 2 dol.

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS,
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Užsakytos knygos pasiunčiamos paštu.

Perskaitę "Draugą", duokite ją kitiems pasiskaityti.

Eric Williams

Medinis Arklys

★

Tai viena nuostabiausių moderniųjų laikų apysakų.

Tai pirmaeilė istorija apie žmogaus pasiryžimą ir dvasinę galią.

190 pusl. Kaina $2.00

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago, Ill.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ

Skaudančių žaizdų

IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ!

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jis taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jis yra tinkamas vartoti nuo džiustančios ir suskilusios odos. Jis yra gera gyduolė visų išviršiniu odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jum pagalbą nuo nuvargusių, peršėtamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse ir Milwaukee, arba atsiųskite money orderį į —

LEGULO, Department D
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.
MUlberry 5-3694

PIRKITE APSAUGOS BONUS

Milda Buick, Inc.

Sales and Service

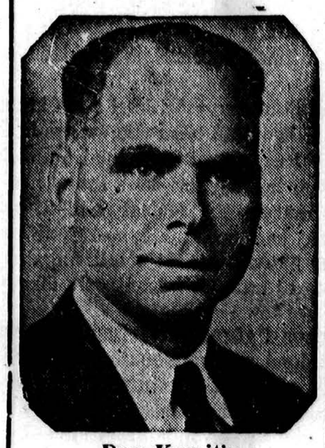

Dan Kuraitis

Savininkas Dan Kuraitis šiomis dienomis grįžo iš kelionės aplink pasaulį ir vėl randasi savo raštinėje, 907 West 35th St., kur aprūpina visus norinčiuosius naujais 1953 Buick'ais ir gerom vartotom mašinom.

Dan Kuraitis ta pačia proga praneša, kad Milda Buick šiuo metu turi didelį pasirinkimą naujų 53-čių metų Buick'ų, visokiausių modelių ir spalvų, bei didelį skaičių gerų vartotų automobilių, nuo visai nesenų iki pigesnių. Kuraitis ir jo štabas maloniai kviečia visus lietuvius aplankyti jų įstaigą adresu:

907 West 35th Street

CHICAGO 9, ILL.

Milda Buick telefonas susitarimui ar pasiteiravimui—

LAfayette 3-2022

Budriko Žemiausios Kainos!

Visai Naujos 1953 m....
Nepaprastos Vertybės!
Kiekviena Įžymi!...
Doleris už Dolerį...

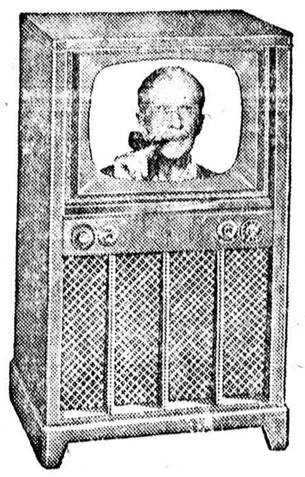

20 COLIŲ TELEVIZIJA $149.95

17 COLIŲ TV CONSOLE $159.95

21 COLIO PAVEIKSLAS $179.95

Patėmykit šias žymias ypatybes!

One-Knob Simplimatic Tuning
Black-Magic Contrast ir Full-Screen Focus
Reflection-proof screen
Stiprus Service-Free chassis
Cascade Tuner — prirengtas dėl UHF
Galinga Built-in Antenna
Fringe Compensator dėl tobulesnio priėmimo
Brilliant-toned FM Garso Systema
Dailūs medžio kabinetai

LENGVOS SĄLYGOS
$5.00 ĮMOKĖTI

Išmainykite savo seną televizijos setą dabar!

Autorizuotas Pardavėjas Dėl:

RCA VICTOR — ADMIRAL — DUMONT — PHILCO
GENERAL ELECTRIC — ZENITH

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SOUTH HALSTED STREET

Tel. CAlumet 5-7237

Atdara Nedėliomis - Sekmadieniais nuo 10 ryto iki 5 po pietų. Atdara vakarais Pirmadienį ir Ketvirtadienį

Pasiklausykite Budriko Radio valandos Ketvirtadienio vakarais nuo 6 iki 7 val. Stotis WHFC, 1450 kil.

APSIŽIŪRĖK IR TAUPYK SAUGIAI

STANDARD FEDERAL turtas virš $35,000,000.00
Atsargos Fondas 3,000,000.00

STANDARD FEDERAL yra narys Federal Savings & Ins. Corp. ir Federal Home Loan Bank System.

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH
President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141

TAUPYKITE SAUGIAI IR PELNINGAI!!

Mes kviečiame lietuvius pasidėti savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kuri yra proporcionaliai viena iš smarkiausiai augančių taupymo įstaigų visoj Chicagoj. Pas mus kiekvieno tauponio pinigai yra pilnai apdrausti iki $10,000.00 by an Agency of the United States Government.

Chicago Savings suviršy 28 metai kaip saugiai ir pelningai teikia visiems teisingą ir mandagų patarnavimą. Ji iš anksto neprižada, bet visada išmoka aukštą dividendą.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA DAUGIAU DEŠIMTIES MILIJONŲ DOLERIŲ ($10,000,000.00)

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 South Western Ave. Chicago Phone GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, President

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ki 8 vakaro. Trečiadieniais uždarvta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų

Gudijos nepriklausomybės šventės proga

(1918 — kovo 15 — 1953)

J. VĖGĖLIS, Hudson, N. Y.

Gudai laisvajame pasaulyje šiemet švenčia kaip ir kiti baltai (lietuviai, latviai) 35-rių metų Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Jiems nepavyko išlaikyti nepriklausomos valstybės, bet troškimas ją atstatyti ir turėti liko pas kiekvieną gudą. Dabartinė GTSR (BSSR) yra gudiška tiktai iš pavadinimo.

Žemiau dedame itin gudų klausimu besirūpinančio mūsų kariuomenės augštesnio karininko J. Vėgėlio straipsnį. Dėl to straipsnio mūsų nuolatinis bendradarbis, Vyčio kryžiaus ordino jaunis, irgi augštesnysis karininkas, tarnavęs Lietuvos kariuomenėje ir Gudijos krašto apsaugoje, rašo: "Tikrai būtų ne laikas prisiminti senesnių laikų klaidas Lietuvos politikoje gudų atžvilgiu. Gal kaikurios tos klaidos buvo piktos valios žmonių — prisiplakėlių darbas. Anuo metu kaikurie iš tokių prisiplakėlių ir visai nelietuviškos kilmės pareigūnai tvarkė savanorystės ir pilietybės pripažinimo reikalus, žemės gavimo reikalus ir t. t. Tikrieji lietuviai visada rodė daug prielankumo gudams.

Senesnių metų "Draugijoje" rasime a. a. Adomo Jakšto-Dambrausko gudų poetų vertimus, tą pat ir vėlesnių laikų mūsų vilniečių spaudoje. Tad ir dabar, kai esame toli nuo savo tėvynių, ar nevertėtų kaip nors atitaisyti vieną didžiausių klaidų. Praeityje Nepriklausomoje Lietuvoje turėjome lietuvių-anglų, lietuvių-latvių, lietuvių-žydų draugijas, bet nebuvo niekad lietuvių gudų draugijos. Lietuviai ir gudai turi savo mokslo įstaigas, rašytojų ir žurnalistų draugijas, archyvus, bibliografines tarnybas ir pan. Kaimynams priderėtų sueiti į artimesnę pažintį ir nuodugniau viens kitą pažinti. Tikiuosi, kad kolegos J. Vėgėlio straipsnis bus pastebėtas gudų visuomenės ir veiksnių. 1919 m. Lietuvos kariuomenės gudų dalinių laikraštyje buvo dedamas obalsis: "Ty ličvin, ja — bielarus, niechai žyvie naš chaurus!" (Tu lietuvis, aš — gudas, tegyvuoja mūsų sąjunga). Kultūrinis bendradarbiavimas kartais lengviau pradėti ir išvystyti, negu politinis. Ypač po to mūsų "šaltojo karo" spaudoje..."

Red.)

Svarstant būsimosios Lietuvos sienas, turime prisiminti senosios Lietuvos valstybės rytų pakraščių gyventojus krivičius, ilgai kentėjusius rusų priespaudoje, kurie 1918 metais bandė atsiskirti nuo Lietuvos ir išsiveržę iš rusų jungo sudaryti atskirą Baltrusių valstybę. Bet jiems pavyko padaryti tik oficialų valstybės kūrimo paskelbimą. Faktinai gi jie neišsilaisvino ir pasiliko Rusijos režimo replėse. Todėl, kaipo nauja tauta valstybinėje plotmėje nieko negalėjo nuveikti. Bet jų kultūros žmonės ilgai kūrė naują krivičiams - baltrusiams istoriją. Ją ir dabar tebekuria. Vieni kuria būdami įtakoje rusų, pasiremdami rusų įvairiais fabrikuotų istorijų šaltiniais, išvesdami naujai kuriamos krivičių tautos gimnystę su rusais, o kiti, ypač dabar tremtyje esantieji žmonės, kuria jai istoriją paimdami pagrindan ir prisisavindami sau visą Lietuvos valstybės istoriją.

Įdomu pastebėti, ką tie istorikai dabar rašo. Jų, krivičių, laikraštis "Znahannie" Nr. 3, straipsnyje, pavadintame "Gudų tautinis atsparumas", rašo: "kaip žinoma, po šviesaus gudų lietuvių valstybės įkūrimo, prasidėjo sunkūs laikai. Gudų lietuvių valdovo Jogailos vedybomis su Lenkijos karalaite Jadvyga, tolimesniame istorijos bėgyje dvi nepriklausomos valstybės — Didžioji Lietuvos Kunigaikštija, anais laikais vadinamoji gudų lietuvių valstybė, ir Lenkija susijungė į vieną valstybę... Gudų didikams pasisekė iš karaliaus ir D. L. Kunigaikščio Žygimanto Augusto išsiderėti gudų lietuvių valstybei atskirą savivaldą, iždą ir kariuomenę..."

Krivičių Mokslo Draugijos pirmininkas dr. J. Stankievič, savo leidžiamo žurnalo "Veda" Nr. 1 — 1951 m. plačiai išdėsto istoriją ir nurodo etnografines sienas kuriamai krivičių — baltrusių valstybei.

Savo išvedžiojimus pamatuoja gausingais 1926 — 1940 m. gudų, ukrainiečių ir rusų mokslinkais veikalais.

Baltrusijos ribas J. Stankievič nurodo: vakaruose, Būgas — Pskovas, įjungiant ir Vilnių su Daugpiliu į Baltrusiją, o rytuose, Gžatskas — Brianskas ir pietuose, Pripete su Dniepru.

Krivičių kilmę jis nurodo: ligi atėjimo slavų, krivičių žemėse gyveno baltai. Jie gyveno visame Baltrusijos plote; Polocke, Vitebske, Minske, Smolenske, iki upės Oka. Baltai valdė ir visą Pskovo sritį. Iš to daro išvadą, kad į baltrusių sudėtį įeina ir baltai.

Jis nurodo, kad krivičiai — baltrusiai nepriklausomai valdė Smolenską nuo 1054 metų, Pskovą nuo 1136 metų ir Kievą nuo 1240 metų. O nuo XIII amžiaus krivičiai pradėjo vadintis Lietuva. Tvirtina, kad yra tūkstančiai dokumentų, kurie rodo, kad tautinis krivičių vardas nuo XV amž. buvo — Lietuva.

Rusų valdžia ir patys krivičiai save vadinę lietuviais ilgą laiką, iki Rusija nesumanė juos greičiau surusinti ir su savo tauta sulieti. Todėl, pradėjo vadinti baltrusiais, t. y. rusais — baltais. Jis dar pastebi, kad užrašuose Černigovo gubernijos Statistinio Komiteto 1866 m. parašyta, kad kalba gyventojų kaimo Lakotova "mišnys lietuviško su ukrainietišku".

Laiške "Vedos" redakcijai A. Machnovskis rašo, kad be reikalo jų tremties žmonės susiskaldė ir ieško naujo vardo savo kraštui — krivičiai, ar kitaip. Užbaigdamas jis tvirtina: "Priimkime tą, kas mums pagal istorinę teisę priklauso. Lietuva — yra mūsų vardas ir mes niekam jo neatiduosime! — Tas pats ir su emblema. Mūsų herbo "Vyties" mes neperdirbinėsime, nors ir lietuviai jį vartoja".

"Veda" redakcija atsako: "Nieko nepakenks, jeigu mes vieni vadinsime — krivičiai, o kiti — Lietuva, nes abu vardai yra mūsų ir geri".

"Veda" Nr. 2 — 1951 m. rašoma, kad pagal Ipatievsko metraštį Lietuvos herbą įsteigė XIII amž. Lietuvos Didysis Kunigaikštis Vytenis ir tas herbas vadinosi "pohon" (Vytis), kaip karaliaus Jogailos 1387 m. duotoje Lenkijos bajorams privilegijoje pasakyta.

Toliau sakoma, kad XIV amž., kartu su krikštu Žemaičių ir Augštaičių, priėmė krikštą ir krivičiai, o kurie buvo jau stačiatikiai — perėjo į katalikybę.

"Vedos" Nr. 3 — 1951 m. nurodoma, kad krivičiai naudojosi Lietuvos Statutu, išleistu 1529, 1566 ir 1588 m. Lietuvos Statutui veikiant, krivičiai ir savo bažnytinę — dvasišką rašybą reformavę į lotynišką, katalikų, rašybą.

Bendrai, per keletą "Veda" žurnalo numerių rašoma iš krivičių — baltrusių istorijos. Visur pabrėžiama, kad krivičių-baltrusių šalis tai buvo Didžioji Lietuvos Kunigaikštija, Lietuva. Ji sudariusi uniją su Lenkija, turėjusi bendrus karalius, vedusi bendrus karus prieš Rusiją ir t.t.

Vienu žodžiu paimta visa Lietuvos istorija ir pavadinta krivičių - baltrusių istorija. Iš viso, tie krivičiai - baltrusiai lietuviškai galvoja ir daugumas jų yra nuoširdūs lietuvių draugai. Daugelis jų norėtų laisvą Baltrusiją matyti susietą su Lietuva.

Bet, yra būrys Baltrusijos gudų — rusų dar carizmo laikais atsiųstų rusų krivičių krašto surusinimui, kurie dabar, ir komunistinio Rusijos režimo remiami, varo didelę akciją už Baltrusijos visišką palikimą Rusijos sudėty. Jie rašo knygas, daro paskaitas ir, paneigdami tikrąją istoriją, įrodinėja, kad krivičių kraštas yra rusų žemė ir priklauso Rusijai. Jie 1950 m. išleido "Byelarusia" žemėlapį (1:3,000,000), kuriame parodytos "etnografinės" Baltrusijos sienos, apimančios žemes ligi Rževo, Viazmos ir Briansko. Tie plotai senovėje priklausė Lietuvos Didžiajai Kunigaikštijai. Į Baltrusijos sienas paimta: L. Brasta, Augustavas, Gardinas, Vilnius, Švenčionys, Dūkštas ir Latvijos Daugaupils su Rasite ir Lucynu.

Stebint tokias krivičių pastangas tautiškai ir valstybiškai apsispręsti ir įsitvirtinti, kyla reikalas pasirausti senuose užrašuose. Viename dideliame (caro Aleksandro įsakymu veikusios komisijos) rusiškame veikale — "Lietuvių tauta ir jos kunigaikščiai", N. P. Urusov, Moskva, 1867 m. — aiškinama daug senų, įvairių Europos valstybių ir net Vid. Rytų tautų, istorinės reikšmės raštų. Tarpe jų minimi: Arabijos filosofo Al-Alba-Ka iš 631 m.; Jordano — lotyniško rašto vertimas iš VI amž.; Romėnų istoriko Tacito iš II amž.; Kievo Pečioros lavros metraštininko Nestoro iš 1063 m.; Babilonijos sostinėje, Bagdade, raštą valdovo Harum-Rašid 814 m. ir kt.

Remiantis tais raštais ir daugybe kitų istorinės reikšmės dokumentų įrodoma, kad į rytus nuo Skandinavijos jūros, plote didžiai šakotų Nemuno, Dauguvos, Dienupės (Dniepro) ir Bugo upių; nuo neatmenamų laikų gyvena baltieji žmonės, rytiečiai (oesti), kurie vadinosi lietuviais. Per jūrą, kurią lietuviai savo kalboje vadinę Baltoji jūra, jie vedę prekybą su vakarų kraštų ir net Afrikos ir Mažosios Azijos pirkliais, kurie, sako, labai domėjosi Lietuvos gintaru.

Lietuvių dvasinius reikalus, pagal to meto lietuvių tikėjimą, tvarkę dvasininkai Krivių-Krivaičiai. Geografiniai, lietuviai buvę pasiskirtę ir vieni kitus vadinę pagal gyvenamas sritis: Kuršiai Žemaičiai, Augštaičiai, Lygumėnai ir kt. Srities plote Dauguvos, Dniepro ir Priepetės buvusi vadinama Lygumėnai. Bet rytų kaimynai, rusai, šitos srities gyventojus vadindavę, pagal jų tikybą — kriviečiai. Tuo labiau, kad ir dvasinis — tikybinis tos srities, lygumėnų, buvęs Krėvoje. Tai ir nuo to lietuviai buvę kriviečiai. Šitie lietuviai, lygumėnai — kriviečiai, buvę labai aršūs keršijant rusams už jų krašto dažnus puldinėjimus ir žiauriai rusus nubausdavę.

Todėl, visai nestebėtina, kad lygumėnai, dabar pravardžiuojami baltgudžiais, žmonės lietuviško kraujo, dabar nenori atsisakyti nuo žodžio — Lietuva ir herbo — Vytis (laiškas A. Machnovskio). Man prisimena veidai žmonių, kuomet 1917 m. gale, kuriant lietuvių karinius dalinius Rusijoje, teko keliems šimtams tokių krivičių, pildant Petrogrado lietuvių seimo nutarimą, atmesti jų norą stoti į Lietuvos kariuomenę; jie atrodė broliais, kuriems tėvai liepia apleisti gimtus namus.

Dabar dėlei krivičių (Lietuvos) sienų.

1914 — 1918 m. karo metu, Rusijos Vyr. Karo Vado būstinėje, Mogilevo mieste, Imperatoriaus asmeninės kanceliarijos skyriuje buvo labai svarbių raštų, jų tarpe: "byla žadėtos autonomijos vakariniems kraštams". Ten buvo išdėstyta reikalas suteikti autonomiją Suomijai, Estijai, Latvijai, Lietuvai ir Lenkijai. Lietuvos reikalą apibudinant ten buvo pasakyta: "...Lietuva išskiriama iš buvusios istorinės Lietuvos — Lenkijos respublikos... Sienos būsimai Lietuvos autonominei sričiai, juridiškai imant, turėtų priklausyti senosios, t. y. 1667 m. Andrušavos sutartimi priimtos (1772 m. Rusijos galia panaikinti), pramatant tačiau galimybę palikti Rusijos plote šešetą rytinių apskričių, kurie jau žymiai yra kolonizuoti rusais...".

Čia turime prisiminti, kad Rusijos imperatorius Mikalojus II, pradėdamas 1914 metais karą su Vokietija, Peterburge iškilmingai paskelbė, kad karą laimėjus, Rusijos vakarinių pakraščių tautoms bus suteikta plati autonomija. Karui tęsiantis, 1916 metais, prie Vyr. Karo Vado būstinės O. G. U. skyriaus buvo sudaryta, gen. Potapenko, specialistų komisija būsimųjų autonominių sričių sienoms nužymėti...

Bet 1917 m. spalio revoliucija Rusijoje viską nušlavė.

Trumpai visą apžvelgę matome, kad **krivičiams - baltrusiams, kaip vienas jų veikėjų pasakė, yra trys keliai: 1, pasilikti rusų valdžioje, 2, kelti nepriklausomą Baltrusiją ir 3, jungtis į istorinę, bendrą lietuvių — krivičių nepriklausomą valstybę, kurioje visi galėtų bendrai, gražiai tarpti, kaip pvz. Šveicarijoje vokiečiai, prancūzai ir italai.**

— **Australijos kralikai.** Australijoje kralikai per metus padaro kraštui nuostolių už 900 mil. dolerių.

SIUVAMOS MAŠINOS

ir

RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

gaunamos geriausiomis sąlygomis

ARCHER SIUVIMO CENTRE

4170 S. Archer BIshop 7-1045

Perka, taiso, elektrifikuoja

STOP GENOCIDE !

Atlik savo pareigą. Siųsk ir ant visų laiškų bei siuntų klijuok "Stop Genocide" ženklelius. Tuo populiarinsi Lietuvos vardą ir jos kančias.

Surinktos lėšos bus panaudotos kovai prieš Lietuvoje vykdomą genocidą.

Ženklelių ir visos "Stop Genocide" akcijos reikalais rašyti:

Lithuanian National Martirology Section

P. O. Box 1202

CLEVELAND, OHIO

PERKRAUSTOME BALDUS ir KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS

vietoje ir iš tolimesnių distancijų

Patarnaujame pigiai ir sąžiningai

KOSTAS EIDUKONIS

6930 So. Talman Ave.

CHICAGO 29, ILL.

Tel. GRovehill 6-7096

TELEVIZIJOS

IR RADIJO

APARATŲ TAISYMAS

Sąžiningas ir garantuotas darbas

DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto — 10 v. vak.

M. RIMKUS, 4119 So. Francisco

Telef. YA. 7-1099

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

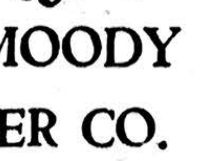

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITWINAS, Prez.

3039 So. HALSTED ST.

Tel. VIctory 2-1272

APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI

RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

Kiek sutaupysite šiais metais?

Dabar, pradedant naujus metus, laikas užsibrėžti tikslą sutaupyti tam tikrą sumą. Apdraustoje įstaigoje bus nesunku taupyti ir gauti gerus dividendus.

Taupykite asmeniškai arba per paštą

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Telefonas: HAymarket 1-2028

INSURED

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

Kas išsiilgo puikiųjų Lietuvos girių, vingiuojančių upelių, žydinčių lankų; kas nori išgirsti, kaip sveikina beauštantį pavasarį mažasis vieturėlis, žavioji lakštutė, išdidus juodvarnis, skambindami mūsų miškus ir laukus; o taip pat kas nori pasiklausyti, kaip gūdžiai ošia tamsusis šilas, pritardamas liūdnajai partizano dainelei, kaip, pagaliau, širdį varsto klaikusis gegulės ku-ku prie jo šalto kapo; tas tepasiskaito tik ką išėjusį iš spaudos P. Kesiūno romaną

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

Ten pamatysi, kaip žmogus atsižadėjęs visko tūno tamsiame urve, it lokys šaltąją žiemą, o jo audringoj krūtinėj neužgęsta šventoji ugnis — meilė.. meilė savajam Kraštui, savajai mergelei.

292 pusl. **Kaina $3.00**

Užsakymus su pinigais siųskite

DRAUGAS

2334 So. Oakley Avenue
CHICAGO 8, Ill.

JUOZAS ŠVAISTAS ĮKIRTO

Pasakiškąjį "Aukso Kirvį"

AUKSO KIRVIS

Šis AUKSO KIRVIS turėtų pradžiuginti ne tik mažųjų papurgalvių širdeles, ramų vakarą prisiglaudusias prie senelės šono, bet ir visų, kuriems rūpi pažinti nepaprasto kilnumo lietuviškas būdas, kalbos turtingumas, sąmojus, išmintis (Draugas, Jonas Petrėnas).

Knygoje AUKSO KIRVIS 224 psl. ir per 30 iliustracijų. Kaina $2.50. Gaunama DRAUGE, 2334 South Oakley Ave., Chicago 8, Ill. ir pas knygininkus.

SUTAUPYSITE DAUG PINIGŲ

ĮSIGYSITE GERESNIUS GARANTUOTUS NAMŲ REIKMENIS IŠ PIRMOS IR SENIAUSIOS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS KURIAI 40 METŲ VADOVAUJA PATYRĘ ŽMONĖS. VISUOMET KREIPKITĖS Į ERDVIĄ IR PATOGIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.

Telef. LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje

Rakandai, Refrigeratoriai, Kaurai, Plovyklos, Televizijos,

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems

"Serving you since 1922"

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th Ct., tel. TOwnhall 3-8131

CICERO 50, ILLINOIS

Kviečiame kreiptis pas mus su pirmų mortgičių reikalais dėl perkamo arba statomo namo.

DUODAME PASKOLAS ANT NAMŲ

- Su mėn. atmokėjimais
- Ant ilgų ir trumpų metų
- Chicagos apylinkėje

Patarnavimas greitas

Įstaigos valandos:

Kasdien nuo 9 iki 5; pirmadienį nuo 9 iki 8; šeštadienį nuo 9 iki 1; trečiadienį uždaryta visą dieną.

Dabartinis dividendas 3% ant padėtų pinigų taupymo sąskaitoje.

JUOZAS GRIBAUSKAS, vedėjas

VISKO UŽTEKTINAI — TUOJAUS PRISTATOM!

Baldus, šaldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimus, radio, televizijos setus, vaikučiams baldus. Žemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą

Mes pagaminame baldus ir pagal jūsų užsakymą

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

Lietuvių krautuvė

2310 W. Roosevelt Road

Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Atidara sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val. popiet

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Diena Ateis, Kai Būsi Linksmas Sutaupęs!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. BRIGHTON SAVINGS & LOAN moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. į vakarus nuo California Ave.

CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:

Pirmad., antrad., penktad ir šešt. 9:00 ryto iki 4:30 p. p. | Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d. Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

ATVIRAS LAIŠKAS SŪNUI

A. J., Chicago, Ill.

Mano brangus sūnau! Rašau tau viešai per spaudą. Tokį laiško rašymo būdą pasirinkau todėl, kad parodžius iškeltų minčių visuotinumą; kad tai, ką tau pasakojau ir ko mokinau namuose, o dabar pakartoju viešai, tą patį darė ir tebedaro visi, savo vaikus mylį tėvai; kad visi pamokymai, pastabos bei nurodymai nebuvo tavo tėvo "fantazijos" padarinys. Čia tą visą pakartoju tau, kaip tavo vyresnis draugas per "Draugą", kurį gavęs liuosłaikyje kareivinėse perskaityk ir apmąstyk.

Kreipiuosi į tave sakydamas "sūnau", bet ne "vaikeli", kaip tave iki šiol vadinau, nes nuo pašaukimo į JAV kariuomenę dienos, tu esi pavestas pats sau. Esi išimtas iš tėvų bei globėjų globos ir jų atsakomybės. Dabar tu pats atsakai už save. Ir ne tik už save. Iš tavo elgesio, ištvermės, laikysenos, moralės ir drąsos visi tavo draugai ir viršininkai spręs apie tavo tėvus, globėjus ir apie tautą, iš kurios esi kilęs.

Gyvenimas — kova su savimi

Man skaudu, kad nuolat, ypač dabar, kada esi savistovus, turiu sekioti tave savo pamokymais, nurodymais, įspėjimais. Girdžiu tavo balsą einantį iš širdies gilumos: "Kada pagaliau aš galėsiu nusimesti visas tas mane veržiančias moralinių normų grandines. Jau, rodos, esu toli nuo tėvų ir mokytojų, jaunų "įvairiaspalvių" kareivių tarpe. Jau pats laikas ir tinkama vieta nusimesti tą mano laisvę varžantį šarvą. Nejau ir čia aš turiu daboti moralės dėsnius?" Sūnau! Mano brangus, mylimas sūnau. Taip. Aš tau su didžiausiu skausmu širdyje, tau atvirai į akis žiūrėdamas sakau, taip. Ne tave nuskausti, ne tau gyvenimą apkartinti norėdamas, bet iš savo sunkaus, kartaus gyvenimo patyrimo, iš patyrimo savo artimųjų, draugų, patyrimo visos žmonijos tau sakau, o su manim tūkstančiai lietuvių tėvų kartoja, kad žmogaus gyvenimas yra amžina, nesiliaujanti kova su savimi, kova su blogiu, kuris nepaliaujamai sunkiasi į kiekvieno sielą. Kuo toliau esi nuo tėvų, globėjų, kuo daugiau pagundos blogiui, nemoralumui, tuo dažniau turi minėti, skaityti, kalbėtis, išklausyti apie tai, kas gera, moralu, kilnu, gražu. Gyvenimas, tai žygiavimas tamsoje, vingiuotu taku, kur pilna pavojų. Pirmi praėję tą sunkų ir pavojingą kelią privalo atsigrįžę šaukti paskui einantiems apie pasitiktas kliūtis, nuolat įspėti, kad paskui einą nesukluptų, nenugarmėtų bedugnėn. Tai savo rūšies "savitarpinė pagalba", kooperavimas. Klaidą daro tie tėvai, kurie vengia vaikams pasakoti apie savo patirtas nesekmes. Tuo jie klaidina vaikus. Juk sakoma, kad pasaulis tobulėja. Kodėl? Nes vaikai mokosi iš tėvų bei šiaip suaugusių padarytų klaidų ir stengiasi jų išvengti. Tų vaikų vaikai elgsis taip pat. Rimtesni tėvai neslepia savo jaunystės klaidų, nepasisekimų, bet nurodo priežastis, dėl kurių suklupo. Tai yra žmogiška, tai natūralu. Ir šiame viešame laiške aš noriu tau pakartoti tai, ko mokiau namuose ir tai, ką tu radai tavo motinos ir mano surašytose mažose kortelėse, įdėtose į tavo užrašų knygelę.

Nebūsi vienas

Visų pirma žinok, kad būdamas toli nuo savųjų nebūsi vienas. Būdamas vienišas sargyboje ar žvalgyboje, nebūsi vienas. Visur, visada su tavim bus Dievas. Jei norėsi Jį pajausti, išgirsti — išgirsi ir pajausi, nes Jis bus netoli, čia pat, tavyje. Susitaupk, pasimelsk, tada klausk, prašyk ir tu viską gausi ir tau viskas bus išaiškinta. To nepamiršk nei vienai valandelei, ypač pavojui ar pagundai užėjus. Be to, tavo tėvai, giminės, draugai ir visa lietuvių tauta mintimis bus su tavimi. Ką bedarysi, nepamiršk, kad tavo veiksmus stebi ir vertina nematomos tau tavo tautos ir artimųjų akys.

Nei dieną, nei naktį nepamiršk, kad esi lietuvis. Iš to mažo, bet kultūringo, daug garbingų asmenų pasauliui davusio krašto. Niekad tuščiai nesididžiuok esąs lietu vis, bet elgkis taip, kad svetimieji Lietuvos vardą keltų. Tuo pačiu venk niekinti kitas tautas.

Esi karys. Todėl pirmoje eilėje būk karžygiu. Svarbiausiu dalyku laikyk drausmę, paklusnumą savo viršininkams, įsakymų pildymą, drąsą. Bet visą tai rodyk ne tik išviršiniai, bet būk toks pat ir savo viduje. Prie šių kario ypatybių turi pridėti šiuos būtinus karžygiui elementus: draugiškumą, pasiaukojimą draugų labui, solidarumą, žodžio laikymą, kuklumą (nesididžiuoti savo žygdarbiais), visame kame saiką, garbingumą (ypač moterų atžvilgiu), punktualumą, tvarkingumą, globojimą vaikų ir senų žmonių bei kitų ypatybių, tau žinomų iš mūsų jaunuomenės organizacijų statutų.

Būk rūpestingas ir atsargus

Savo atžvilgiu būk rūpestingas. Nėstatyk save bereikalingai į pavojų. Kai dėl minėtos priežasties nukentėsi, nieks nepagirs, o pasmerks. Nepersitempk. Kiek kariuomenės gyvenimo sąlygos leidžia, saugok savo sveikatą, nes vien karinės prievolės atlikimu tavo gyvenimas nesibaigs: grįžęs turėsi pilti sau ateities kelią, kartu dirbant tavo pavergtos tėvynės laisvinimo darbą.

Toli, už jūrų, marių gal ir mergelės gražesnės, drąsesnės, prašmatnesnės. Pašokti, pasijuokti, pakalbėti, pademonstruojant savo džentelmeniškumą nėra blogas dalykas. Bet susižavėti, pasiduoti tik jausmams ir pasirinkti visam gyvenimui kitos tautybės, kitos religijos, kitų pažiūrų ar kitokios ideologijos mergina būtų didelė klaida, klaida labai rimta. Tame klausime tu privalai skaitytis su tėvų nuomone, kurie tau, išskyrus gero, nieko kito nenori. O tavo tėvai, turėdami patyrimą ir skaitydamiesi su savo tautos balsu, tautos, kuri nėra kitoniškesnė už kitas, nes laikosi bendrų visoms tautoms principų, tau nenorės blogai patarti. Jei pasitikėda vai tėvams visais klausimais, tai ir šiuo klausimu protas turi paimti viršų virš jausmų, laikinos aistros. Turi visada atsiminti, kad toji, kurią tu norėsi laikyti savo žmona, tėvams bus duktė...

Neapykantą reikia pakeisti meile

Jau esu gavęs eilę tavo laiškų, kuriuose viename iš jų rašai, kad viena diena jūs pergyvenote labai nemalonų jausmą, kai pirmą sykį reikėjo pulti su durtuvais įsivaizduotą priešą ir baisiu balsu rėkti: "kill, kill!" Tu mane klausei, kaip tai reikia suprasti: kai buvai namuose, lankei mokyklą, buvai mokomas neužmušti. Ir tikrai. Prisimenu. Tu negalėdavai nė musės užmušti. O štai ten reikia pratintis žmogui vidurius išversti ar kitaip nužudyti. Čia, brangus sūnau, yra tai, ką mes vadiname žmogus tapo žvėriu. Prisimeni filosofo pasakymą: "Homo homini lupus est". Tai yra žmonijos dėmė, dėl kurios ji kenčia tūkstančius metų, dėl kurios Jėzus Kristus leidosi nukankinamas. Toji dėmė yra neapykanta, paremta tik žvėriškos kilmės nesąmoningu pykčiu kitam gyvam į save panašiam sutvėrimui. Žmonių įgimta pyktis yra visuotina. Mūsų visų pareiga — tą neapykantą pakeisti meile ir pagarba kitam. Bet kol egzistuoja vieno žmogaus neapykanta kitam, vienos tautos — kitai, tau ir kitiems tavo draugams nieko kito nelieka, kaip tik širdį suspaudus taip pat žiauriai gintis, kaip žiauriai esate puolami. Bet čia turite būti dar budresni, dar jautresni: nepasiduoti visiškam sužvėrėjimui. Jei priešas nebepuola, bet numetęs ginklą pasiduoda į nelaisvę, neprivalote jį užmušti, nes būsite žmogžudžiais. Su nugalėtu, kad ir žiauriu priešu turite pasielgti nuolaidžiai, nekankinti, bet taip pat nepamiršti būti pasiruošus pasitikti pasidavusio klastą. Tie visi klausimai yra karo vedimo klausimai. Juos geriausia spręsti žiūrint karo statutų, o ne filosofijos, nes tie du nesiderina. Žmoniškumas nesiderina su žvėriškumu. Bet, gal būti, ateis tas pasiilgtas laikas, kada žmogiškas žvėriškumas bus nugalėtas žmogišku žmoniškumu. Tada įsiviešpataus amžina taika pasaulyje, o vaikai toliau nuklydę nuo tėvų neklaus, kodėl pasaulyje jie rado kitaip nei buvo mokomi.

Mielas sūnau, laimindamas tave, prašau nepamiršti šias mintis. Būk nuolatiniam ryšy su Dievu, būk geras lietuvis, garbingas ir herojiškas karys, silpnųjų globėjas, išmintingas spręsti gyvenimo nesiderinimus ir brangus bei mielas mūsų sūnus.

Tavo Tėvas

Jau išėjo iš spaudos

Mariaus Katiliškio knygą

UŽUOVĖJA

„UŽUOVĖJA" — apysakų knyga iš šiaurės Aukštaitijos kaimo buities. Šiaurės Aukštaitijos kaimo vaizdai su žmonėmis, jų džiaugsmais ir rūpesčiais, besikeičiančiais su metų laikais ir vėl grįžtančiai su pavasariais.

„UŽUOVĖJA" — pats geriausias vieno geriausiųjų mūsų jaunųjų beletristų veikalas, knyga, puiki savo stiliumi, dideliu kaimo, kaimiečių ir jų gyvenimo pažinimu, miela giliu nuoširdumu.

„UŽUOVĖJA" — tai savos žemės sauja mūsų knygų lentynoje, knyga, skirta toli pasilikusio mūsų kaimo prisiminimui, kasdien vis pilkėjančiam mūsų atmintyse.

302 psl., kaina 3.50 dol.

Užsakymus ir pinigus siųskite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADVERTISEMENTS

BUSINESS SERVICES

ALBINAS BENIULIS
ATLIEKA PERKRAUSTYMUS
ir įvairių daiktų perkraustymus
Taip pat persiunčiame į užsienį pakietėlius įvairaus maisto
Kreiptis:
2554 SO. HALSTED STREET
Tel. DAnube 6-3245

TELEVIZIJOS, RADIO IR FONOGRAFAI
GERA NUOLAIDA
Garantija — Išsimokėjimai
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas prityrusių inžinierių Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas

DAINA TELEVISION
sales-service
3120 S. Halsted = DA-6-6887

CONRAD'AS - FOTOGRAFAS
(LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairiom nuotraukom. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.

414 WEST 63rd STREET
Tel. ENg. 4-5883 arba ČNg. 4-5840

ŠALDYTUVŲ TAISYMAS
su 1 metų garantija už atliktą darbą
Skambinti: NOrmal 7-6838
tarp 7 ir 9 val. vak. arba rytais.
H. Neuman

VLADAS ŠIMAITIS
REAL ESTATE
3452 So. Halsted St.
Tel. YA 7-8333. Namų: BI 7-0480
Namai, lotai, paskolos, dokumentai, turto valdymas, raštinės patarnavimai.

Vestuvinės Nuotraukos
Aukštos Rūšies Fotografijos
Mūsų Specialybė
Precin Photo Studio. Inc.
EDVARDAS J. ULIS, Sav
4068 Archer Aveune
Telefonas VIrginia 7-2481

PARDUODAME ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ
PERKRAUSTOME BALDUS
Patarnaujame gerai ir pigiai

STASYS FABIJONAS
2146 SO. HOYNE AVE.
Tel. VIrginia 7-7097

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

"DRAUGAS" AGENCY
55 E. Washington St.
Tel. DEarborn 2-2434

2334 So. Oakley Ave.
Tel. VIrginia 7-6640—7-6641

REAL ESTATE

Mokykla kaip nuoma, 3-jų augštų mūr. namas, 6 po 4 kamb. ir 2-jų augštų med. namas 5 ir 6 kamb. Ant Allport Ave. arti 18th St. Puikiausiame stovy, įvertintas $21,500, dabar parduodamas už $17,250.

DAVID REALTY
Tel. WEntworth 6-2900

DĖMESIO

Nė vienas negali apsieiti be naujo "Sūduvos" praktiško leidinio

INFORMACINĖ KNYGELĖ,

kurioje yra sutelktos naudingiausios žinios kiekvienam. 80 pusl., patogus formatas nešiotis, su kalendarijumu 1953 ir 1954 m. ir užrašų dalimi. Joje yra šie skyriai: **I. Bendroji informacija** (Socialinis aprūpinimas JAV, Darbo tarpininkavimo įstaigos, Svetimšalių registracija, JAV pilietybės įgijimas, JAV prezidentai, JAV valstybės sostinės, Atstumai tarp JAV miestų, Didžiausi miestai pasaulyje, Pašto tarifas, Angliški matai ir jų palyginimas su metriškais, Standartinis laikas, Temperatūros matavimas, Vyrų ir moterų svoris, Maistas).

II. Lietuviškoji veikla (Lietuvos Pasiuntinybės ir Konsulatai, Kiti sverbesni adresai, Periodinė spauda, Radio programos, Katalikų ir Evangelikų bažnyčios, kapinės.

III. Kalendorius 1953 ir 1954 m., pažvairintas tautiniais eilėraščiais. **IV. Skelbimai** ir **V. Užrašams.** Redagavo G. J. Lazauskas.

INFORMACINĖ KNYGELĖ gaunama prisiuntus 45 ct. "Draugo" Administracijai, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Jau išėjo iš spaudos garsusis
IGNO ŠEINIAUS
Raudonasis Tvanas

Tai nelinksma knyga, ir visdėlto tai knyga, kuri turi būti skaitoma, nes ji tikrai pavaizduoja Lietuvos tragediją, — rašė apie šios knygos daniškąją laidą danų laikraštis Berlingske Tidende.

Ši knyga yra ne tik svarbus šaltinis teisybei ir sovietų taktikai pavergiant Baltijos valstybes pažinti, bet drauge labai įdomus, jaudinantis ir pilnas įtampos pasiskaitymas, — rekomendavo ją švedų skaitytojams Helsingsborgs Posten.

Tačiau didžiausią reikšmę Raudonasis tvanas turi mums, nes ten pavaizduota mūsų krašto ir mūsų pačių tragediją. Todėl paskubėkite įsigyti šį veikalą

„DRAUGE"
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.
Knyga turi 328 psl. ir kaštuoja $3.50.

PIRKITE APSAUGOS BONUS

Išėjo iš Spaudos —

SŪNUS PALAIDŪNAS
Studija Apie Vakarų Civilizacijos Krizę

Vietoj

1,000,000
DOLERIŲ
tik
2 DOLERIAI

Šios knygos autorius vyskupas F. J. Sheen prieš pora savaičių pradėjo savo Televizijos programą per "Du Mont" stotį. Televizijos aparatų firma "Admiral" šiai programai finansuoti paskyrė vieną milijoną dolerių.
Lietuviškos knygos Klubas džiaugiasi galėdamas savo skaitytojam pateikti šio įžymaus kalbėtojo mintis už du doleriu.

Rašykite „DRAUGUI"
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

HELP WANTED — VYRAI

VYRAI
Patyrimas nebūtinas
Nuolatinis Darbas
Reikalingi
ORDER SELECTORS
STOCK MEN
TRUCKERS
Automatiški pakėlimai besimokinant. Apmokamos atostogos ir priedai sergant.

WESTERN ELECTRIC CO. INC.
2511 West 23rd Street
Warehouse Superindent
1 blokas į vakarus nuo Western Ave. prie Rockwell

MEN
for
WAREHOUSE AND ORDER PICKERS
Steady. 48 hr. Week. Time & ½ over 40 hrs. Good working conditions. Excellent opp. for advancement.
Phone Mr. Thomson
DElaware 7-7240

Ar norite nuolatinį darbą? Dabar samdome
SEMI-TRUCK DRIVERS
Reikalingas vienų metų patyrimas. Geras atlyginimas, gasūs preidai. Geras darbas gabiems vyrams. Kreiptis dabar —
HADLEY TRUCKS
2320 W. 78th St.

VYRAI!
Reikalingi vyrai visuose kepyklos skyriuose. Patyrimas nebūtinas. Geras atlyginimas, 5 dienų savaitė, apmokamos atostogos. Kreiptis —
5325 S. Federal St.

Standard Packaging Corp.
DABAR IMA
- **MILLING MACH. OPER.**
- **GRINDERS**
- **TOOL & DIE MAKER**
- **BENCH LAY-OUT**
- **DRILL & LATHE HANDS**

Amžius nesvarbu.
Geros darbo sąlygos, gausūs priedai. Pirma ir antra pamaina. Nuolatinis darbas pastoviems vyrams. Kreiptis —
1200 W. Fullerton

MEN
FOR
PLEASANT FACTORY WORK
8 a. m. to 4:30 p. m.
48 hr. wk. or more
- **STEADY EMPLOYMENT**
- **TOP WAGES**
- **MODERN EQUIPMENT**
- **REGULAR MERIT INCREASES**
- **SUBSTANTIAL COMPANY BENEFITS.**

Apply in person
8 a. m. to 5:30 p. m.
Ask for **Steve Tracy**
F. D. FARNAM CO.
4940 W. Flournoy St.

PERSKAITĘ "DRAUGĄ", DUOKITE JĮ KITIEMS.

Skelbkitės "Drauge"

Nemokamas Darbo Suradimo
PATARNAVIMAS

Ar jūs esate mašininkė (typist) ar kartotekos tvarkytoja (file clerk), pardavėjas (salesman) ar gabus amatininkas, mūsų klijentai-skelbėjai turi jums daug įvairių darbo vietų. Mes mielai norėtumėm rekomenduoti jus bendrovei kuri užtikrins jums nuolatinį darbą jei turėsite pageidaujamus gabumus.

Ar Jieškote Gero Darbo?
Pasiųskite šį kuponą šiuo adresu — DRAUGAS, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

- VYRAI
- MOTERYS
- BERNIUKAI
- MERGAITĖS

Vardas .....
Adresas ..... Miestas .....
Pageidaujamas darbas .....
Tel. ..... Amžius..... Lytis.....
Vidutinis atlyginimas .....
Dienoms ar naktims .....

HELP WANTED VYRAI

IBM TRAINEES
Wholesale Grocer will train bright
YOUNG MAN
in our tabulating department. Must be single & draft exempt. Splendid opportunity to
EARN WHILE YOU LEARN
Group insurance. Profit sharing trust and other benefits. Prefer living S. W. or West Side of Chicago. See Mr. **Seymour Holleb** or **Phil Rubin**
HOLLEB & CO.
3223 So. Western Ave.

FRIGIDARE SALES CORP.
TURI DARBĄ DĖL
PARTS STOCK CLERK
Dalių aptarnavimo skyriuje. Mes apmokysime sąžiningą darbininką. 5 dienos 40 val. savaitėj. Gausūs darbininko priedai. Pastovus.
Susisiekite šiandien
1200 N. HOMAN AVENUE

PROGOS — OPPORTUNITIES

Išnuomojama pilnai įrengta
TAVERNA
su 7 kamb. butu. Prie kampo. Išnuom. dėl ligos.
8101 Vincennes Ave.
Tel. TRiangle 4-1234

DĖMESIO

100% nemokamai savininkams: Pažinkite savo nuomininkus — apsaugokite savo nuosavybę. Aaa — 1 nuomininkai dabar laukia.
CHICAGO HOUSING SERV.
STate 2-6084. Ext. 2

AUŠROS VARTŲ
DIEVO MOTINOS
PAVEIKSLAI!
Tai meniškai keliomis spalvomis atspausti garsiosios Vilniaus šventovės paveikslai. Jis gražiai puoš kiekvieno lietuvio butą ir gyvai primins mums Vilnių ir jo šventovę — Aušros Vartus.
Paveikslo kaina labai žema — tik 1 doleris
Platintojams duodama nuolaida.
Pinigus su užsakymais siųskite:
„DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

HELP WANTED — MOTERYS

Ar domitės nuolatiniu darbu su užtikrinta ateitim? Mes turime vietą gabiai
TYPIST-GENERAL CLERK
Pageidaujame patyrusios arba įmsime pramokusią naujai mokyklą baigusią. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, 5 dienų savaitė, gausūs priedai. Proga vartoti savo iniciatyvą. Dėl interview šaukite
TUxedo 9-2000

Turime nuolatinį darbą—
TYPIST-GENERAL CLERK
Pageidaujama patyrusi, bet įmsime pramokusią mokyklą baigusią. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, 5 dienų, 35 val. sav. Maža raštinė, draugiška nuotaika. Dėl interview kreiptis asmeniškai arba telefonu.
AMERICAN MOLASSES CO.
330 E. North Water
WHitehall 4-5588

Reikalinga vyresnio amž. moteris pagelbėti prižiūrėti du mokyklinio amž vaikus ir atlikti lengvą namų ruošos darbą. Reikia susikalbėti angliškai. Kamb., vonia ir alga.
TUxedo 9-2389

GENERAL OFFICE
BILLING DEPT.
Pageidaujama su mašinraščio-typing patyrimu, 5 dienų, 37½ val. sav. Geras atlyginimas, plius bonus. Malonios darbo sąlygos. Apmokamos atostogos ir šventadieniai. Nemokamai ligoninės draudimas, pensijos planas.
Kreiptis —
ELLIOTT PAINT & VARNISH CO.
4525 W. 5th Ave.
KEdzie 3-2070

REIKALINGA MAŠINŲ OPERATORIŲ
dirbti kelnių fabrike.
Patyrę.
Nuolatinis darbas.
QUALITY PANTS
19 S. Wells St.
Room 1107

Turime nuolatinį darbą gabiai
GENERAL CLERK
Puiki proga mergaitei su iniciatyva. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, 5 dienų sav., apmokamos atostogos ir šventadieniai. Kreiptis
ADMIRAL ENGINEERING CO.
900 West Erie Street

AR JŪS DOMITĖS PASTOVIU DARBU?
SCHULZE BAKING CO.
turi gerą darbą
COMPTOMETER OPERATOR
Priimame ir apmokytą baigusią mokyklą. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, įskaitant inventorių ir mokestį. 5 dienos savaitėje. Trečiadieniai laisvi. Gausus priedai. Užkandžių kambarys.
Susisiekite asmeniškam pasikalbėjimui.
1435 WEBSTER

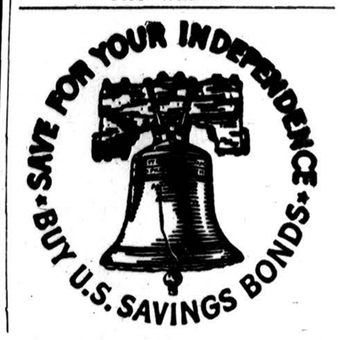

HELP WANTED — FEMALE

Šis skelbimas yra mergaitėms, kurios turi viską išskyrus gerą darbą... bet ir tą galite turėti pas
PACIFIC NATIONAL INS. CO.
MUMS REIKIA
- **TYPISTS**
- **STENOS**
- **GENERAL CLERKS**

Patyrusių arba įmsime ir naujai pradedančias. Malonios darbo sąlygos, įvairios pareigos, 5 dienų savaitė, gausūs priedai. Sąžiningoms darbininkėms progra progresuoti.
120 So. La Salle St. **Room 400**

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Kiniečiai žavisi Katalikų Bažnyčia

Agentūra "Noticias Catolicas" praneša, kad raudonosios Kinijos Užsienių Reikalų ministeris viename pasikalbėjime savo bendradarbiams pareiškęs, kad jis negalįs suprasti, kaip katalikybė iki šiol negalėjo būti išnaikinta Kinijoj. "Nugalėjome japonus", pasakęs ministeris, "kurie buvo daug gausesni ir daug geriau organizuoti, išvijome nacionalistus, kurie buvo gerai įsitvirtinę, o tuo tarpu katalikai, maža ir nereikšminga pajėga, pasirodo dar gyvi po ištisus metus trukusios kovos, siekiančios galutinio jų išnaikinimo." Čia prisimena neseniai iš Kinijos ištremto Hong-Kongo vyskupo Bianchi pasakyti žodžiai: "Katalikų Bažnyčia, kuri iki paskutinių laikų mažai tebuvo žinoma Kinijoj, šiandien laimi visos kinų tautos nusistebėjimą dėka išgarsinimo, kurį padarė komunistai ją persekiodami."

Žmogus nėra valstybės vergas

Prof. Wendland, kalbėdamas apie "Bažnyčią, kaip pasaulinį politikos faktorių", Kiel (Vokietijoje) universiteto šventėje pareiškė: "Šiandien Bažnyčia yra tapusi valstybes jungiančia jėga. Politikai bandant iškilti į religijos vietą, politinis Bažnyčios svoris netiesioginiai pasidarė akivaizdus. Jau pačia savo egzistencija Bažnyčia aiškiai rodo, kad žmogus nėra valstybės vergas. Gindama vargšus ir be teisių paliktus žmones, ji kuria taiką, laisvę ir socialinį teisingumą."

Neužginčijama tėvų teisė

Freiburgo ir Rottenburgo vyskupai šiemetiniuose gavėnios laiškuose tikintiesiems protestuoja prieš vyriausybės planuojamą mokyklų suvalstybinimą. "Valstybė — sako Rottenburgo vyskupas — neturi jokios teisės monopolizuoti auklėjimą ir mokymą, ji negali įpareigoti tėvus siųsti savo vaikus vien į valstybines mokyklas. Mokyklos pasirinkimas yra neužginčijama tėvų teisė."

Vėl du nauji kankiniai

Šiomis dienomis dar 4 kunigai — trys prancūzai ir vienas olandas — liko religinio persekiojimo aukomis Kinijoj. Visi jie buvo Tien-Tsin teismo nuteisti įvairiomis kalėjimo bausmėmis, apkaltinus kaip paprastai špionažu. Užsienio spauda, skelbdama žinią, pastebi, kad kaltinamieji komunistiniuose liaudies teismuose neturi teisės pasinaudoti advokatu gynėju.

Kinijos komunistų kalėjimuose šiomis dienomis mirė du belgai misionieriai: Antanas Rosen ir Henrikas Ullings. Pirmasis kalėjime išbuvo nuo 1951 m. liepos mėn. Paskutiniu laiku jam buvo pasiūlyta laisvė, jei sutiktų išvažiuoti iš Kinijos. Misionierius atsakė atvykęs į Kiniją tarnauti kinams ir čia norįs pasilikti iki mirties. Tėvas Ullings buvo uždarytas kalėjime praėjusių metų vasario mėn. Sirgo astma ir kepenų liga. Jo sveikatai paskutiniu laiku labai pablogėjus, buvo įsakyta ištremti iš Kinijos. Tačiau ligonis neatlaikė kelionės ir mirė pakeliui į laisvę.

"Viešpaties Diena"

Leipcigo vyskupijos (sovietų zonoj) biuletenis "Viešpaties Diena", valdžios įstaigoms suvaržius popierio gavimą, turėjo visiškai sumažinti savo egzempliorių skaičių. Pasibaigus popierio atsargoms, vasario ir kovo mėnesį jis visai negalėjo išeiti. Paskutiniame numeryje skaitytojai buvo kviečiami išeinančius numerius leisti iš rankų į rankas, kad tokiu būdu šiuo vieninteliu iki šiol pasiliksiu katalikišku leidiniu vyskupijoje kaip galima didesnis katalikų skaičius galėtų pasinaudoti.

Atsivertimų priežastys

Paskutiniame "Civilta Cattolica" numeryje tėvas Grasso rašo apie atsivertimus, ypatingą dėmesį atkreipdamas į intelektualų atsivertimų reiškinį nuo pirmojo pasaulinio karo iki mūsų laikų. Pateikęs atsivertimų statistikas ir konstatavęs jų visuotinumą bei įvairumą, autorius nagrinėja mūsų dienų žmogaus religija susidomėjimo priežastis. Tarp jų pirmoj eilėj sumini moderniosios filosofijos krizę ir nusivylimą moksliniais tyrinėjimais, kurie pasirodo nepajėgūs išspręsti filosofijai ir teologijai priklausančias problemas.

Rumunai tremtiniai

Rumunų tremtinių sielovados tvarkytojas prel. Kirk paskutiniu laiku padarė spaudai pareiškimą, iš kurio paaiškėja, kad šiuo laiku tremtyje gyvena apie 50,000 rumunų lotynų apeigų ir apie 200,000 rytų apeigų katalikų. Didelė dalis rumunų tremtinių gyvena Ispanijoje.

Namų statymo sąjūdis

Kardinolo Feltin iniciatyva 1952 m. buvo įsteigtas Prancūzijoje katalikų namų statymo sąjūdis. Surinktais kapitalais sąjūdis stato namus ir butus atiduoda benamėms šeimoms išsimokėjimui 25 metams.

Irsta drausmė Rusijoje

Kompartijos organas „Pravda" Nr. 59 dejuoja, kad daug kur irsta drausmė. Pavyzdžiui, Altajaus statybos tresto Nr. 31 viršininkas Zaicevas vieton būtinų statybų pradėjo sau artimiems žmonėms statyti vasarnamius, tam išeikvodamas net 360,000 rublių, gi statybos programa praeitais metais ten tebuvo išpildyta 53,8%.

Kitas pareigūnas, sovchozų viršininkas Barabaš, vogė šieną iš ūkių savo nuosavybėje turimai karvei. Iš sandėlių imdavosi produktus papigintomis kainomis.

Daugėja studentų skaičius

Liuveno Katalikų Universiteto studentų skaičius kasmet auga. Šiemet jame studijuoja 8,700 asmenų, kas sudaro 45 proc. visų Belgijos studentų. Be belgų dar esama apie 600 užsieniečių priklausančių 47 įvairioms tautoms.

— **Draudžia skaityti religinio turinio knygas.** Rumunijos Vidaus Reikalų ministeris išsiuntinėjo visoms šio krašto bibliotekoms bei knygynams aplinkraštį, kuriuo kviečiama „apvalyti" lentynas nuo netinkamos literatūros. Pridėtame sąraše yra išvardinta apie 600 įvairių veikalų, pirmoj eilėj religinio turinio.

— **Kiek išgerta Ontario provincijoje, Kanadoje?** Apskaičiuota, jog 1951—1952 fiskaliniais metais Ontario provincijoje svaigiųjų gėrimų išgerta tiek, kad kiekvienai šeimai išeina po $190.

— **Sao Paulo mieste, Brazilijoje,** statoma nauja katedra. Manoma, jog ji bus baigta statyti 1954 m., kai Sao Paulo miestas švęs 400 metų sukaktį.

STELLA

RAUDA PAGAL KOMANDĄ

(Laisvas eiliavimas)

Nusileido "saulė", gerbiamieji mano.
Po stiklu padėtas Josifo naganas.
Gėlės ir orkestras... Jūs tik pamanykit,
Kaip save pagerbti moka bolševikai.
Keikiantiems režimą vargšų milionams
Liepia nusilenkti pabaisos lavonui.
Reikia juk sukelti nors durtuvais meilę
Ir vaidint, kad liaudžiai Džiugašvilio gaila.
Kaipgis, tokią dieną buvo įsakyta
Verkti pavergtiesiems, žliumbti satelitams.
Sekė raudonsiūliai, vertė specialiai,
Kad raudotų balsiai, kiek tiktai kas gali.
Kilo klikos kumštys prisiekiant ir grasant
Smogti taip, kaip mokė vadas mylimasis.

*

Mirė "protų protas, draugas, tėvas, dėdė",
Daug pačių turėjęs ir šašliką ėdęs.
Nors tarnai tupykloj popierių jam glamžė,
Bet neišgyveno krokodilo amžiaus.
Posėdžiavo, svarstė mokslininkai šaunūs
Ir keisčiausią vaistą švirkštė jam į šlaunį,
Ir dujas jaunystės pro visur jam pūtė,
Kad per šimtą metų viešpatautų drūtas
Savo pasekėjų laimei nesvajotai —
Nebaudžiamiems plėšti, smaugti ir meluoti.
Betgi nepadėjo sovietinis mokslas,
Nes augščiau, taip sakant, bambos neiššoksi —
Traukia žemė, traukia Josifą nejosifą.
Giltinė juk turi savo filosofiją...

*

Mirė "kalbininkas", "muzikas", "istorikas",
Genijus didžiausias dar šakų keliolikos.
Imkite jūs mokslą, kokį norit augštą,
Džiugašviliui buvo tai kaip ropę graužti.
Berija prie kapo leido mums suprasti,
Kad ne karklas griuvo, bet storulis rąstas;
Kad Soso kalibro vyrai nesimėto,
Kad ir buožės turi Stalino gailėtis.
Viską jis girdėjęs, viską matę akys,
Tad ir širdys turi plyšti jo netekus.
Bet neplyšo širdys šiapus geležinės,
Gavus, kaip sau norit, neblogiausią žinią,
Tik špitrą tetulė, sako, aiškiai matė,
Kad "maršalui" mirus ašarojo katės...

*

Bimba tai graudžiausią ašarą nušluostė,
Nes kitam jau ponui dirbti teks ir guostis.
Šiaip ar taip, o visgi agentams neaišku,
Kaip naujasis bosas komunizmą aiškins.
Rasit visą triūsą palaikys už klaidą,
Partijos viršūnėms kraujo kiek nuleidęs.
Teks iš kailio nertis, teks vėl mauti žmones
Pagal Malenkovo "išmintį" ir skonį.

*

Negali išspausti iš akių nė lašo,
Nors Maskva graudina ir pašniurkšti prašo.
Vargas, kad, nugaišus žinomam banditui,
Į jo vietą stoja krašto baimei kitas.
Leiskit nusijuokti, kaip Kaune sakydavo:
Žmogui neapkvaišusiam nuostolis nedidelis.
Lai partiečiai verkia, mizarai lai liūdi
Šių dienų tirono, kurs eibes iššudė;
Kurs ir mūsų tautą, kuklią, darbščią, ramią,
Nutarė nušluoti nuo gimtosios žemės.
Mes tik prašom Dievą, kad mažiau mums duotų
Kremliaus tipo "saulių" ir jo tvaiko "protų".

THE FIRST MARIAN READER

Tai nepaprasta knyga. Tai rinkinys pasakų išverstų į anglų kalbą.

Šiame rinkinyje telpa veikalai šių autorių: Antano Vaičiulaičio, p. Orintaitės, Vaidilutės, Vinco Krėvės, Jono Biliūno, Vaižganto, p. Mazalaitės, ir Stepo Zobarsko.

Nusipirkite savo knygynui. Dovanokit viešiesiems knygynams. Tegul angliškai kalbantieji susipažįsta su Lietuvos literatūra.

Kaina tik vienas doleris.

Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave.
Chicago, 8, Ill.

PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ
TURIS ILGĄ PATYRIMĄ

JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WAlbrook 5-9209

Neatsiliepus skambinti: LA 3-9754

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA

Iš WGES Stoties — Banga 1390
PIRMAD. iki PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 9:00 val. ryte iš stoties WOPA — 1490 kil.
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

A. A.

PRANCIŠKA JONIKAS

Gyveno 7017 S. Artesian Ave.

Jau sukako ketveri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną, motiną.

Netekome savo mylimos bal. 1 d. 1949 m.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną atilsį.

Mes, atmindami jos liūdną pasitraukimą iš mūsų tarpo, užprašėme dvejas gedulingas šv. Mišias bal. 1 d., Gimimo Panelės Švenč. parapijos bažnyčioje 7 ir 8 val. ryto su egzekvijomis.

Kviečiame visus gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Pranciškos sielą.

Nuliūdę: vyras, dukterys, sūnus, žentai ir anūkai.

A. A.

ALEKSANDRAS PETRAUSKAS

Gyveno 5711 So. Carpenter St. Tel. ENglewood 4-8824

Mirė kovo 27 d., 1953, 5:25 val. ryto, sulaukęs pusės amž.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskričio, Tvarių miesto.

Amerikoje išgyveno 46 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Josephine (Količaitė), du sūnūs: Aleksandras, Jr., marti Estelle, ir Walter, marti Akvilina, 5 anūkai, brolis Walter, brolienė Cora ir jų šeima, sūnų uošviai Ignacas ir Marijona Petkai ir Kazys ir Frances Macke, giminaičiai: Helen Venskus Šenkus, Agota Barauskas su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko keturios seserys su šeimom.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draug., Keistučio Pašalpos Klubui ir Chicagos Liet. Piliečių Klubui.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyč., 6812 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 31 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Panelės Švč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **žmona, sūnūs, marčios, anūkai ir kiti giminės.**

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. GR 6-0142

A. A.

ROZALIJA GRINIUS

(po tėvais Kundrotaitė)

Gyv. 10755 S. Edbrooke Ave

Mirė kovo 28 d., 1953 m., 1:10 val. p.p., sulaukusi pusės amž.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Panevėžio apskr., Smilgių parapijos, Balnoravos kaimo.

Amerikoje išgyveno 52 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Kazimieras, duktė Carolina Borello, žentas Joseph ir duktė Felicita, anūkai Rosemarie ir Joseph Borello Jr., brolis Longinas Kundrotas, pusbroliai: Vincent Klevickas, John, Edward ir Bruno Kundrotai ir jų šeimos, giminaičiai Lucie Kundrotas, Josephine Portock, Anita Groach, John Grinius ir jų šeimos ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoj liko brolis.

Priklausė prie Chicagos Lietuvių Draugijos.

Kūnas pašarvotas L. Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave. Laidotuvės įvyks trečiadienį, bal. 1 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šventa Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę:— vyras, dukterys, žentas ir kiti giminės.

Laid. direkt.: L. Bukauskas, tel. COmmodore 4-2228.

A A

STANISLOVAS SHIMKUS

Gyv. 6559 So. Green Street — tel. ENglewood 4-0785.

Mirė kovo 27 d., 1953 m., 5:30 val. popiet.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Telšių apskr., Tverų parap., Sungailų kaimo. Amerikoje išgyveno 48 metus

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Domicelė, pagal tėvus Rekasaitė, 2 sūnūs — Stanislovas, marti Bernice ir Bronislovas, marti Ruth, duktė Valeria Shipe, žentas Julian, 3 anūkai, brolis Walter ir brolienė Eleanor su šeima, švogeris Jonas Rekasis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas namuose: 6559 So. Green St. Laidotuvės įvyks antrad., kovo 31 d. Iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, duktė, marčios, žentas, anūkai, brolis, brolienė ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips, tel. YArds 7-3401

TROOST – PACHANKIS MONUMENTS

Public invited to visit
CHICAGO'S MOST BEAUTIFUL SHOWROOM
6819-21 South Western Ave.
GRovehill 6-3745
LATEST IN MEMORIALS
Genuine Rosary imbedded in the monument.
First Showing in Chicago
JOHN W. PACHANKIS (PATCH)
Chicagos vienintėlis lietuvis sav.

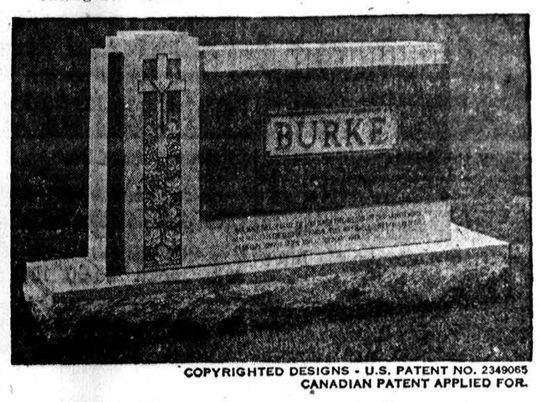

COPYRIGHTED DESIGNS - U.S. PATENT NO. 2349065
CANADIAN PATENT APPLIED FOR.

The Rosary IN REMEMBRANCE

Few religious symbols carry greater significance or richness of meaning than the Rosary. Where could the Rosary be so appropriately enshrined than on the memorial of a loved one?

In the design pictured above, rosary beads are securely imbedded in granite and so become an integral part of the monument. Years of exposure to weather conditions have proved the durability of this process.

The beauty of the Rosary in Barre granite may be seen in memorials in our display. Please call on us for further information.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.
GRovehill 6-0142
HEmlock 4-2644
TOwnhall 3-2109

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BIshop 7-9481
4330-34 South California Avenue
Telefonas BIshop 7-9719
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roseiando dalyse ir tuojaus patarnausim.

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 West 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE
1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

ANTANAS M. PHILLIPS

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

× **Kad jiems Velykos būtų baltesnės...** St. Jurevičius, Chicago, Ill., siųsdamas per Balfą velykinę auką, rašo: „Negali likti didž. gerb. kanauninko Končiaus balsas tyruose šaukiančiu, kuris nors ir gulėdamas ligos patale bei skausmų kankinamas, bet nepamiršta savo mažųjų broliukų vargą vargstančių Europoje. Ypač tai turėtų išgirsti naujieji ateiviai, kurių daugelis būdami Europoje, nesykį jo pastangomis buvo pavalgydinti ir aprengti. Todėl siųsdamas šią $5.00 kuklią auką, prašau perduoti ją jos reikalingiems, kad ir jiems Velykos būtų baltesnės. Tikiu, kad atsiliepimas į gerb. kanauninko kvietimą, bus ir malda į Augščiausiąjį, jam greičiau sugrąžinti sveikatą, o Dievo gailestingoji ranka nušluostys ašaras mūsų broliams ir sesėms Jau antrą savaitę Antanas serro taigose".

× **Bernardine Kauffmann,** Fred ir Harriett Kauffmann, Town of Lake veikėjų, duktė, kovo 19 d. priėmė abitą (vienuolių drabužį) Šv. Marijos kopl ylčioje, 4242 N. Austin. Sesuo M. Bernardine yra baigusi šv. Kryžiaus parapijos pradinę mokyklą ir šv. Kazimiero Akademiją. Iškilmių dieną ją aplankė tėvai, broliai, sesutė, giminės, seserys kazimierietės ir keli kunigai. Linkime sesutei Bernardinai Dievo palaimos naujame gyvenimo kelyje.

× **Jadvygai Lapatinskienei,** 818 W. 18 Str., Moterų Sąjungos 21 kuopos narės, vadovaujant pirm. J. Čepulienei, suruošė kovo 22 d. slaugių kursų baigimo ir diplomo įsigijimo proga pagerbtuves. Čepuliai prieš kelerius metus atsikvietė Lapatinskus į šį kraštą iš Vokietijos ir padėjo čia įsikurti. Lapatinskų šeima gražiai prasigyveno ir 18-toj kolonijoje įsigijo namą.

× **Mykolas Saulius,** mūsų violončelistas, Denverio simfonio ork. narys, šiuo metu dalyvauja 2 mėnesių koncertinėje kelionėje po Ameriką. Iš 55 koncertų 2 bus duoti in Chicagos Filharmonijoje. Ta proga, balandžio 1-6 dienomis M. Saulius lankysis ir Chicagoje ir sustos Congress viešbutyje.

× **Advokatas Juozapas Grish,** gyvenęs Chicagoje ir čia veikęs visuomeninėse ir kultūrinėse organizacijose, pastaruoju laiku išlaikė Californijos valstybės nustatytus advokatams egzaminus ir toje valstybėje įsigijo advokato teises, ir balandžio 8 d. pradės praktiką.

× **Inžinierius Liūtas Grinius,** neseniai baigęs elektros inžinerijos kursą Illinois Technologijos Institute, dabar dirba elektros inžinieriumi Bendik Avation Corporation, South Bend, Ind.

× **Išlaikė valstybinius egzaminus.** Šios gailestingos seserys išlaikė valstybinius egzaminus: ses. Marcelė Rudaitienė, ses. Eugenija Kasnickienė, ses. Ona Lavinskienė ir ses. Jonė Paškevičiūtė.

× **Prel. B. Urba** išrinktas Šv. Kazimiero kapinių direktorių pirmininku, kun. V. Černiauskas — vicepirm., kun. P. Katauskas — iždininku.

× **Prel. A. Briškos,** Šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebono, sveikata stiprėja. Parapiečiai laukia prelato Briškos grįžtant iš ligoninės.

IŠ ARTI IR TOLI

A. J. VALSTYBESE

— **Detroitas ruošias didžiuliam vajui.** Viena pirmųjų lietuvių kolonijų, kuri po Balfo seimo tuojau karštai ėmėsi darbo dar labiau pagyvinti ir sustiprinti Balfo veiklą, tai Detroitas. Ruošdamiesi plačiu mastu pravesti Balfo vajų, skyriaus vadovybė pirmiausiai ėmėsi kiek galint daugiau suverbuoti Balfo narių. Trumpu laiku nario mokesčių Balfo skyrius surinko ir atsiuntė į Balfo centrą $257.00.

Balfo nariais verbuojami ne vien paskiri asmenys, bet įvairios draugijos, kurios tokiu atveju moka $5.00 metinio nario mokesčio.

Skyriaus vadovybė naudoja visokias pramogas, susirinkimus kuo daugiausiai į Balfo veikėjų eiles pritraukti narių. Balfo 76 skyrius bene vienas skyrių galįs pasigirti didžiausiu narių skaičiumi visoje Amerikoje.

Balfo skyriaus vadovybę sudaro: **pirm. — Česlovas Cironka,** vicepirmininkės — **Marija Kasevičienė ir Liudvika Černiauskienė,** nutarimų raštininkas — **Vytautas Čižauskas,** finansų, sekretorius — **Magdalena Stankienė,** iždininkė, **Elžbieta Paurazienė,** iždo globėjai — **Elena Gerulaitienė ir Jurgis Bauža.**

Bendram reikalui nuoširdžiai darbuojas taip senieji Amerikos lietuviai, taip nauji ateiviai. Dėl to ir darbo rezultatai labai puikūs.

— **Norwood, Mass., miesto ligoninė.** Kaip Norwood sparčiai auga, taip ir miesto ligoninė laipsniškai plečiasi. Prieš 26 metus toji ligoninė turėjo vos 18 lovų ir 5 privačius, kambarius, o dabar jau teikia patarnavimus net vienuolikos kaimyninių miestelių ligoniams. Didinant patalpas, praėjusiais metais pristatyta ir įvairiausiais patogumais įrengti du nauji skyriai su 50 lovų. Šiais metais vėl numatyta praplėsti patalpas. Malonu pastebėti, jog toje ligoninėje gražiai lietuvių vardą reprezentuoja ir maloniai patarnauja savo tautiečiams šie jaunosios kartos lietuviai: **dr. Alfredas W. Jansen-Janavičius,** gailestingosios seserys — **E. Pazniokaitė ir J. Babiliūtė,** prie rengento dirbanti **M. Avižonytė** ir administracijoje atsakingas pareigas einant **V. Aidukonytė.** Taip pat džiugu, kad tie asmenys yra susipratę lietuviai kadikai ir savo darbu bei aukomis prisideda prie vietos lietuvių parapijos išlaikymo.

—**Naujoji Anglijos krikščionys demokratai buvo suvažiavę Verbų sekmadienį į New Britain, Conn.,** tartis aktualiaisiais reikalais. Į suvažiavimą atvyko iš New Yorko Krikščionių demokratų Centro Komiteto pirmininkas Pranas Vainauskas ir kiti žymūs krikščionių demokratų veikėjai.

— **New Yorko Lietuvių Taryba** gavo Veterans of Foreign Wars of the United States kvietimą dalyvauti gegužės 2 d. Lojalumo Dienos parade. Tarybos valdyba kvietimą priėmė ir numato parade dalyvauti. Taryba kviečia visus savo narius ir visus lojalius Amerikos lietuvius taip pat dalyvauti, sudarant parade lietuviškąją grupę.

— **Amerikos Raud. Kryžius** praėjusiais metais, kurie baigėsi birželio 30 d., padėjo 2,-350,000 asmeniškuose ir šeimų reikaluose. Jų priežastys buvo ar tai ligos, ar ginkluotojų pajėgų narių šeimose finansiniai sunkumai ir pan. Raudonasis Kryžius šiam tikslui išleido milionus dolerių.

— **V. H. Stasas** su dukrele Liepsnele, gyv. Cleveland, Ohio, gavęs atostogų, išvyko į Baltimore, Md., aplankyti savo gero prietelio pulk. M. Karaškas. Dukrelė Liepsnelė rodo gabumų baleto šakoje. Ji lanko Violos Gensler baleto mokyklą.

— **Kun. J. Vasys,** Aušros Vartų lietuvių parap. Worcesteryje, Mass., klebonas, buvo atvykęs į Brooklyną aplankyti sergančių — prel. J. Balkūno, kun. M. Ražaičio ir kan. J. Končiaus.

— **Direkt. Antanas Tamulionis,** gyv. Cleveland, Ohio, visus laisvalaikius pašvenčia lituanistinei mokyklai. Jo rūpesčiu ir sumanumu gražiai klesti mokykla ir tėvai labai patenkinti.

— **Juozas Taoras,** Pittsburgh Balfo pirmininkas, lankėsi Cleveland, Ohio. Pakvietė šeštadienės mokyklos — lituanistikos mokyklos keletą mokinių su menine programa į Pittsburgh.

— **William Laukaitis,** 1 Arwick Ave., Worcester, Mass., pranešė policijai, jog iš automobilio vagys paėmė akumuliatorių.

— **Jonas Žilius,** gyv. Worcester, Mass., savanoriu įstojo į JAV kariuomenę.

VOKIETIJOJ

— **Pabaltijo vokiečių organas „Baltische Rundschau" praneša,** kad per antrąjį 1952 metų pusmetį per vokiečių radiofonus buvo transliuota apie 140 transmisijų, kuriose buvo minimi baltai arba kur dalyvavo pie patys pranešėjais. Iš žymesnių pranešimų minėtini estų rašytojo Edzardo Schaperio keli pranešimai, per Stuttgarto radiją perduotas H. Torpo „Pabaltijys" ir „Netektoji tėvynė", sudaryta R. Jakobso, transliuota per Pietvakarių Vokietijos radiją. Estų R. Jacobsenas paruošė Estų Sov. respublikos apžvalgą, o Chr. Faerderis „Pabaltijys — neprarandama tėvynė", transliuotą per Šiaurės vakarų radiofoną.

× **Stanley Gustas,** 837 W. 33rd Place, apdraskytu veidu nugabentas į Englewood ligoninę. Jį užpuolė ties 6104 South Halsted Str. nežinomi asmenys ir norėjo iš jo pinigus atimti. Besigindamas nuo plėšikų, jis nukentėjo, bet pinigų nepraradė.

× **Mr. ir Mrs. M. Srubai,** žymūs Cicero veikėjai, Labdarių Sąjungos direktoriai, paėmė labdarių banketo 20 biletų (po $25.00) ir pasižadėjo juos išparduoti ir daugiau paimti.

× **Vincentas Rūkštalis,** 5914 So. Emerald Ave., Tony's Liquor krautuvės, 8112 So. Vincennes Ave., naktinis vedėjas, pranešė policijai, kad jį užpuolė trys ginkluoti plėšikai, atėmė $75.00 ir gerą radio aparatą.

× **Petras Mikolaitis,** West Pulman ilgametis gyventojas, pergyveno sunkią operaciją. Da bar jis yra Central R. R. ligoninėje, 5800 So. Stony Island. Linkime greitai pasveikti.

× **Labdarių Sąjungos pirmoji kuopa** kovo 22 d. suruošė parengimą ir visas gautas pelnas paskirtas šv. Kryžiaus parapijos seserų kazimieriečių mokytojų namo statybos fondui.

× **„Ateities"** tautinių šokių grupės šokių koncertas bus kovo 5 d. 5 val. p. p. Sokolų salėje.

× **Antanas Olis,** Sanitarinio distrikto prezidentas, gavo pažymėjimo lentelę (good government plaque) už gerą darbą.

STIKLINIAI INDAI SUTRUKDĖ SUSISIEKIMĄ

15 tonų stiklinių indų guli kelyje, netoli Du Bois, Pa., kur trokas, vairuojamas Wesley Kramer, netekęs pusiausvyros, apvirto. Penkias valandas buvo sutrukdytas susisiekimas tame kelyje. (INS)

DID. BRITANIJOJ

— **Mirė Feliksas Vaškys.** DBLS Birminghamo skyriaus valdyba praneša, kad 1953 m. vasario 11 d. mirė šio skyriaus narys Feliksas Vaškys, Felikso sūnus. Velionis gimė 1925 m. rugsėjo 5 d. Lenkimų km., Kretingos apskr. Palaidotas Birminghamo Erdington kapinėse. Spėjama, kad kur nors Vakaruose turi būti jo brolis. Kas norėtų gauti smulkesnių žinių apie velionį, prašomi kreiptis į DBLS Birminghamo skyriaus valdybą adresu: 91, Jakeman Rd. Cannon Hill, Birmingham, England.

- **Laukiamas vysk. Padolskis.** Vyskupas V. Padolskis, kuris šį pavasarį lankysis JAV, laukiamas Londone gegužės mėnesio pradžioje. Būdamas Anglijoje, jis pašventins Manchesterio lietuvių paminklinį kryžių kapinėse ir, galbūt, apsilankys Skotijoje, kur turi pažįstamų net Bažnyčios hierarchų tarpe. Iš Southamptono į JAV išvyks gegužės 14 d. ir ten viešės keturis mėnesius.

— **Jaunimas dirba.** Bradfordo jaunimas, susibūręs Vaidybos Mėgėjų Studijoje „Atžalyne", kovo 14 d. pastatė ilgai lauktą K. Binkio „Atžalyną". Publikos susirinko pilna salė. Kovo 21 d. vaidintojams vietinis DBLS skyrius surengė arbatėlę, kurios metu buvo pasidalinta įspūdžiais ir pasitarta apie ateities darbus. Galvojama ateityje taipgi nenuleisti rankų ir imtis naujo kūrinio.

— **Dr. Vydūno paveikslas.** „D. Britanijos" redakcija atspausdino neseniai mirusio dr. Vydūno paveikslą meniškame popieriuje. Graži proga norintiems įsigyti šio didžiojo Lietuvio atvaizdą. Jo kaina — 1/6.

— **Smuiko koncertas.** Kovo 22 d. Londone Wigmore Hall surengtas Elenos Kuprevičiūtės smuiko koncertas. Koncertą surengė DBLS-ga. Yra pastebėta, kad mūsų jaunos virtuozės menu susidomėjo ir anglai.

— **Iškilmės Londono bažnyčioje.** Kovo 22 d. Londono lietuvių bažnyčią vizituos vyskupas Jurgis Craven. Per sumą jis pasakys pamokslą ir vėliau teiks Sutvirtinimo Sakramentą.

— **Susituokė.** Derby susituokė: Jonas Balčius su Iris Mellor ir Juozas Bendikas su Thelma Dean. Abu priklauso vietiniam DBLS skyriui.

AUSTRALIJOJ

— **Geros širdies lietuviai.** P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba gavo žinią, kad Canberros lietuviai, Australijoje, kurių ten esama apie pora šimtų, surinko ir išsiuntė Vokietijos lietuvių šalpai apie 135 drabužių bei avalynės. Šias gėrybes apsiėmė nemokamai pergabenti Australijos Raudonasis Kryžius.

CHICAGOS ŽINIOS

Nemokamas krūtinės peršvietimas

Tuberkuliozės Institutas, kurs yra 1412 W. Washington blvd., (telefonas CAnal 6-5190) šią vasarą pasiųs į įvairias Chicagos miesto dalis vežiojamuosius aparatus rengeno (X-ray) nuotraukoms daryti. Pernai metais buvo nemokamai padaryta 616,-974 nuotraukos Chicagoje, šiemet norima padaryti 625,000. Jos bus pradėtos daryti gegužės 18 dieną. Pradėjus šitokį plačiu mąstu vykdomą gyventojų plaučių tikrinimą, žymiai sumažėjo mirtys nuo tuberkuliozės.

Aiškinimai ir filmai muzėjuje

Chicagos esančiame Gamtos Istorijos Muzėjuje šeštadieniais 10 val. 30 min. būna filmai vaikams, o 2 val. 30 min. p. p. — suaugusiems. Sekmadieniais 2 val. p. p. būna iliustruotos paskaitos suaugusiems. Be to — kasdien 2 val. p. p. būna aiškinimai įdomesnių muzėjaus ekosponatų. Muzėjus atdaras kasdien, ir sekmadieniais, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais įėjimas nemokamas, kitomis dienomis — 30 ct. Vaikai visada leidžiami nemokamai. Balandžio 4 d. bus rodomas filmas apie laukinius gyvulius ir paukščius.

Plaukymo mokykla

Chicagos Parkų Distriktas, artėjant vasaros atostogoms, balandžio 6 d. atidarys šešias plaukymo mokyklas įvairiose miesto dalyse. Plaukymo mokys specialistai instruktoriai. Plaukymo mokyklos vyks šiuose parkuose: La Follette, West Pullman, Portage, Independence, Blackhawk, Austin Town Hall. Atskiromis valandomis bus duodamos plaukymo pamokos vyrams, moterims, mergaitėms ir berniukams.

Paštas apie siuntinius

Chicagos paštas praneša, kad nuo kovo mėn. 31 d. bus nutrauktas „USA Gift Parcels" (Dovanų siuntinių, specialiai pa pigintas) siuntimas į šiuos kraštus: Austriją, Kiniją, Italiją, Laisvojo Triesto USA ir Britų zoną bei į Vatikaną. Visos dovanų siuntos į šiuos kraštus siunčiamos po balandžio 1 d. turės būti apmokamos normaliu tarifu.

Laimėjo premiją

Mundelein kolegijos studentė Joana Heath, studijuojanti meną, konkurso keliu, savo gabiais naujų drabužių projektais, laimėjo $2,500 stipendiją į Madų Akademiją New Yorke. Stipendiją duoda Evans kailių bendrovė, kurios konkursą studentė laimėjo.

Jūrų ūdra

Gamtos Istorijos Muzėjus iš Aleutų salų atsigabeno iškamšas retai teužtinkamų jūrų ūdrų šeimos ir ji bus išstatyta Muzėjaus lankytojams. Vieno tokio ūdro kailis kainuoja $2,-500, dėl to jie taip buvo išnaikinti.

Į Siamą

Chicagietis kunigas Robert Joyce balandžio 8 d. išvyksta į Siamą misijų darbui. Jo sesuo taipgi yra vienuolė misionierė Guam saloje, o dar kita sesuo, taipgi vienuolė, mokytojauja Milwaukėje.

Gail. sesuo — majoras

Chicagietė gailestingoji sesuo, mokslus baigusi Šv. Elzbietos ligoninėje, tarnaujanti JAV kariniuose daliniuose, pakelta į majorės laipsnį. Ji yra šv. Klemenso parapijos narė.

Loyolos Universitete

Šiuo metu Loyolos Universitete, Chicagoje, studijuoja 6,-891 studentas, taigi 4% daugiau, negu tuo pat laiku praeitais metais. Universitetas yra vadovaujamas tėvų Jėzuitų.

Opera parkuose

Chicagos Parkų Distrikto Operos Gilda balandžio 12 d. 3 ir 8 val. p. p. Loyolos parko pastate, 1230 W. Greenleaf ave. stato Verdi operą „La Traviata".

Auksinė rožė

Studentė Catherine Murphy, lankanti Mundelein kolegiją, už savo gražius nuopelnus dramos srityje laimėjo garbės atsižymėjimą — auksinę rožę.

Įsigykite Lietuvių Rašytojų Draugijos 1952 m. premijuotąjį veikalą
NEIŠĖS MAZALAITĖS
GINTARINIAI VARTAI

Jury komisija atkreipė dėmesį į tai, kad šiame veikale Autorė įrasmina kentėjimus ir kelia šviesesnio gyvenimo viltis. Iš tikrųjų, jokiame veikale Jūs nerasite tiek daug pagrįsto optimizmo, kaip šioje premijuotoje knygoje.
Telefonu ar laiškais siųskite užsakymus:

„DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago 8, Illinois

Telephone - - VIrginia 7-6640-41
Užsakymai bus tą pačią dieną išpildyti. Knyga turi 248 psl. ir kainuoja tik 2 dol.

Geriausia šventėms dovana
DAINOS
G. Krivickienės dainų rinkinys su melodijomis. Iliustruota dail. V. Petravičiaus. 160 psl.
Kaina $3.00

Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS
2334 S. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

KAS, KĄ IR KUR

— **Lietuvių Filatelistų Draugija „Lietuva"** ruošia savo šeštąją pašto ženklų parodą 1953 m. balandžio m. 25-26 d. Lietuvos Vyčių salėje, 2453 W. 47 St., Chicago, Ill.

Paroda atidaroma IV.25 d. 10 val. ryto ir bus atdara iki 11 v. vakaro; balandžio 26 d. nuo 12 iki 11 v. vakaro. Įėjimas nemokamas. Parodoje bus išstatyta daugiau 200 rėmų po 4 lapus kiekviename su įvairių valstybių pašto ženklais. Iš gautų pareiškimų norinčių joje dalyvauti su savo ženklais jau dabar matosi, kad ši paroda savo turtingumu ir įvairumu bus žymiai pranašesnė ir įdomesnė už anksčiau buvusias. Ypatingai įdomi bus Lietuva, nes Lietuvos bus išstatyti rečiausi ir brangiausi pašto ženklai. Taip pat JAV bei kitų kraštų bus gana retų ir įdomių ženklų bei serijų. Ne tik filatelistui, bet ir kiekvienam lietuviui šią parodą vertėtų aplankyti ir daug ko naujo ir įdomaus numatyti.

Šiuo metu dar yra pora desėtkų laisvų rėmų, tad norintieji savo ženklus šioje parodoje išstatyti, gali kreiptis šiuo adresu: Mr. Ignatius Sakalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Šios parodos proga išleista meniška etiketė (seal) trijų spalvų, Dariaus-Girėno 20 metų skridimo New York — 1933 — Kaunas sukakčiai paminėti. Be etikečių išleidžiamas ir specialus vokas prisiminti šiai sukakčiai.

Be to, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 35 metų sukakčiai paminėti išleidžiamas menininko Pauliaus Augio pieštu paveikslu gražus vokas.

Norintieji etikečių ir vokų iš anksto įsigyti prašomi kreiptis į Draugijos iždininką J. Liubinską, 714 W. 21st St., Chicago 16, Ill.

J. L.

MAŽASIS TOBULYBĖS KELIAS

Parašė:
B. P. MARTIN

Šis kelias, kuris neabejotinai užtikrina visiems pasiekti tas aukštybes, į kurias Dievas vedė Šv. Teresėlę, yra ne tik galimas, bet ir visiems prieinamas. Visas pasauli, kaip pastebi šv. Augistinas, „negali padaryti ką nors didelio". Tačiau kas negali melstis, nusižeminti ir mylėti?

P. P. Pius XI

Šiame amžiuje Šv. Teresėlės Mažasis Kelias yra geriausias. Tikrumoje tėra vienintelis kelias, vedąs į amžinąją laimę. Juk Kristus pats yra pasakęs: „Iš tikrųjų sakau jums, jei neatsiversite ir nepasidarysite kaip kūdykiai nejeisite į dangaus karalystę". Dangus ir žemė praeis, bet mano žodžiai nepraeis...

Knygutė turi 150 puslapių ir kainuoja tik $1.00. Su kietais viršeliais $1.50.

Užsakymus su pinigais siųskite:
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

NOVELIŲ ROMANAS

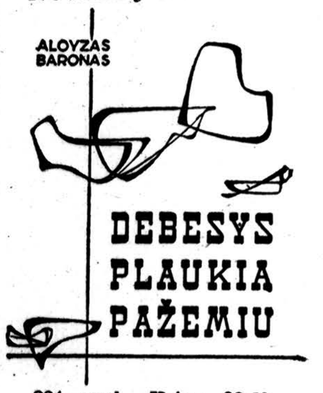

224 pusl. Kaina $2.50.
Užsakymus su pinigais siųskite
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, Ill.